Ч. 77 (14.620). Львів, пятниця 9. квітня 1937 Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ

Конференція в справі Всеукраїнського Нац. Конґресу.

21. березня ц. р. відбулися Збори членів Підготовного Комітету для скликання Всеукраїнського Національного Конґресу, в складі представників орґанізацій: Н. Григоріїв (партія соц.-рев.), Л. Макарушка (УНДО), І. Мазепа (соц.-дем.), К. Мацієвич (радик.-дем. партія), С. Русова (Українська Народня Рада), М. Славинський (Головна Еміґраційна Рада) та секретарі Комітету — В. Приходько і В. Васюк.

Збори обговорили всі найважливіші питання, звязані з підготовчою працею до Конґресу та ухвалили резолюції про необхідність II реорґанізації і прискорення. З цією метою намічено скликати ширшу конференцію, яку має зорґанізувати Закордонний Підготовний Конґресовий Комітет у порозумінні з краєвими політичними партіями.

Ширші відомости про хід Зборів будуть подані після того, як до резолюції приєднаються відсутні члени Підготовного Комітету.

Уряд видає боротьбу спекуляції та звишці цін.

ВИВІЗ ЗБІЖЖЯ СПИНЕНИЙ.

(ПАТ). Після наради польського уряду, що відбулась у середу, появився комунікат такого змісту: Уряд обговорював проєкт розпорядків, що мають на меті стримати звишку цін і побороювати спекуляційні тенденції. Стверджено, що ті останні спинюють розвиток господарського життя і можуть принести великі шкоди для продукції, для здійснення інвестиційного пляну, для ліквідації безробіття і для вивозу. Тому

рада міністрів вирішила в інтересі господарського життя протиставитись звишковим тенденціям, уживаючи всіх господарських та адміністраційних засобів, якими розпоряджує.

Звишку цін рільних продуктів уряд уважає додатнім явищем, але стверджує, що теперішній рівень цін збіжжя є вистарчаючий, щоби забезпечити рентовність рільної господарки. Щоби злагіднити вплив підвишки цін рільних продуктів на кошти прожитку,

уряд постановив здержати вивіз збіжжя і його перетворів,

а рівночасно збільшити континґенти й обнизити оплати, звязані з привозом деяких кольоніяльних продуктів, щоб обнизити їхню ціну.

Над цінами промислових виробів уряд дальше вестиме строгу контролю,

вихісновуючи повновласти передбачені в картелевій умові та уживаючи господарське самоврядування до участи в боротьбі з неоправданою звишкою цін.

Ту акцію має скріпити спеціяльна

комісія контролі цін,

яку покличуть у найближчому часі. Та комісія буде управновати діяльність адміністрації у справі цін, буде зголошувати міністрам внески, щодо реґуляції цін та вестиме боротьбу зі звишкою цін і спекуляцією. Комісія контролі цін матиме до диспозиції репресійні органи, а саме загальну і скарбову адміністрацію.

Крім того уряд покличе окремого комісаря цін, що контролюватиме ціни артикулів першої потреби та сировців. Він вестиме боротьбу зі спекуляцією. Кандидатом на те становище є віцеміністер суспільної опіки В. Ястшембський.

ДАЛЬШЕ РОЗВЯЗУЮТЬ КАРТЕЛІ.

На основі розпорядку міністерства промислу і торговлі, розвязано 7. ц. м. цинковий картель. Говорять, що крім того уряд рішив розвязати дальших 30 картелів; їхній спис оголосять в найближчому тижні.

Провідник протиурядової орґанізації чи дефравдант?

СУПЕРЕЧНІ ПОГОЛОСКИ ДОВКОЛА АРЕШТУВАННЯ ЯГОДИ.

Як подає совітська преса, у звязку з арештуванням Ягоди, виявилось, що він

проводив терористичною орґанізацією, якої члени переводили саботажі, головно у фабриках.

Ягода, як шеф Ґ.П.У. скидав вину за ті саботажі на „троцькістів" та арештував їх, а в дійсності саботажі були ділом його тайної терористичної боївки. Коли новий шеф Ґ.П.У. Єжов викрив ту орґанізацію, Ягода знищив усі компромітуючі документи. Ця орґанізація Ягоди не мала з Троцьким ніякого звязку, не була комуністична і змагала тільки до того, щоби повалити Сталіна. Рівночасно Ягода винищував безпощадно „троцькістів", щоби зєднати собі довіря Сталіна. Небавом стане він перед судом.

Зате московський кореспондент ПАТ-а довідується з неофіційних джерел, що Ягоду арештовано за

велитенські дефравдації, що доходили до міліона рублів. Ті гроші розтратив він буцімто на орґії, на яких проводив цілі ночі.

Кілька місяців він зовсім не приходив до бюр наркому шляхів, не зважаючи на рішення центрального виконавчого комітету. Як кажуть, він дефравдував у наркомі шляхів ще тоді, як був комісарем внутрішніх справ.

„Фелькішер Беобахтер" подає, що причиною арештування Ягоди було те, що він

толерував контрреволюційну діяльність у свому ресорті, зокрема дозволяв підслухувати телефонічні розмови між членами уряду і політбюра.

При ревізії найшли в нього записки з підслуханих розмов.

КАРІЄРА БІЛОСТОЦЬКОГО ГОДИННИКАРЯ.

„Фелькішер Беобахтер" довідується, що Гершль Ягода походить з жидівської родини з Білостоку. Відтіля походить і Літвінов, що колись звався Фінкельштайном. Ягода був годинникарем. 1905 року він вступив до комуністичної партії. Карієру зробив він завдяки свому тестеві, Свердловому; зрештою по смерті того останнього Ягода покинув свою жінку. Від 1926 р. був Ягода заступником шефа ГПУ, від 1933 р. — шефом.

ШЕФА Ґ.П.У. УКРАЇНИ УСУНУЛИ?

Між достойниками Ґ.П.У., яких становище захитане у звязку з арештуванням Ягоди, називають у першу чергу шефа ГПУ України Балицького. Його відкликали до Москви і він відтіля ще не вернувся.

Селянські діти до школи!

З педагогічних кол дістаємо статтю на тему, яку ми вже порушували, та яка не тратить актуальности. Радо поміщаємо й дальші міркування у звязку з цією статтею, у порядку дискусії — Прим. Ред.

Після великих суспільних потрясень народи переживають завжди період кризи. Проявляється вона звичайно в матеріяльній біді, політичних хитаннях, моральному занепаді, культурній апатії. Але по кожній такій кризі народи піднімаються і починають нове життя. Найскорше пристосовуються до нових умовин та оновлюють їх ті народи, які мають зрозуміння власної суспільної структури й повноти течій.

Саме тепер переживаємо тяжку кризу після світової війни й великої східно-европейської революції. Найперше позначалася вона в господарському й економічному житті народів майже цілого світу. Зовсім природне: адже світ винищував себе повних чотири роки, тому мусіла прийти руїна, застій, анархія. Але народи відроджуються постепенно з господарського занепаду. В нашому народі економічна криза дала товчок до розвитку національної кооперації, розбудження приватної ініціятиви, до появи перших зародків рідної торговлі й промислу, до народин цілої верстви сільської інтелігенції, яка стала двигуном і керманичем громадянського життя низів.

Неменше тяжка й небезпечна, як господарська, опанувала нас також і криза в ріжних ділянках духового життя, дарма, що працюють науковці, виходить кілька літературних журналів, прегарно квітне мистецтво. Наприклад у нашій інтелігенції та в міщанському середовищі панує помилковий погляд, що в нас є гіперпродукція інтелігенції, і що це найголовніша причина її лихоліття. Алеж „гіперпродукція" інтелігенції не чужа також і польському народові. І не вважаючи на те польський уряд уфундував 1000 державних стипендій річно на виховання й освіту найздібніших селянських дітей. Про цю справу обширно говорив премієр Складковський у минулій сесії сойму. Він переконаний, що селянська інтелігенція вертатиме на село, буде віддавати йому своє знання, підносити його культуру та находити в ньому свій кусник хліба. За покликом свого уряду піде певне польське селянство та засилюватиме своїми свіжими резервами і так густі вже кадри інтелігенції.

В нас діється навпаки! **Селянство перестало майже масово цікавитися середньою школою, перестало майже масово посилати своїх дітей до середніх і вищих шкіл.** Виходить воно з того практичного, але й рівночасно помилкового засновку, що школа, вища освіта, наука не дає сучасній людині забезпеки життя, не дає хліба.

Це небезпечна помилка, що може трагічно відбитися на нашій найближчій будуччині, вже за чергового покоління. Нині пишеться й говориться багато про „нове життя". Не знаємо, як це нове життя в подробицях буде виглядати, але вже нині напевне можна твердити, що це життя вимагатиме чимало **освічених, фахово підготованих людей у кожній ділянці суспільної праці.**

Рівень особистої освіти, культури й фахової підготови рішатиме про рівень життя одиниці. Так само й рівень збірної культури рішатиме про силу і значіння народу.

Перед 10—15 літами говорилося й писалося в нас так само про гіперпродукцію інтелігенції, про її лихоліття, безробіття й безхліба. Але за той час розбудували ми нашу кооперацію й інші національні установи; в них працює нині коло 15—20 тисяч нашої інтелігенції та має сякий-такий заробіток. Чи можливий був би розмірний зріст нашого економічного життя та інших ділянок організованої праці, якщо ми не малиб перед 10—15 літами резерв інтелігенції?! Правда, ця інтелігенція часто запрацьовується, бідує. Але якось живе, працює і підносить рівень збірного життя народу на все вищий ступінь.

Наш нарід, головно наше селянство, находиться нині на хибному шляху культурного розвитку. Селянство, як вище сказано, відтягається свідомо від середньої й вищої освіти. Наші середні і так нечисленні школи рідко заповнені селянськими дітьми. Забулася гарна довоєнна традиція, коли то діти селяни переповнювали наші середні школи та виходили „в люди“. Селянин нерадо посилає нині сина до середньої й вищої школи, бо знає, що він ні державним урядником, ні суддею, ні лікарем, ні адвокатом ба навіть священником швидко не буде, а коли й буде, то — не визволиться зі злиднів. Колись, у добрих довоєнних роках, кожне таке звання було ідеалом освітніх змагань селянства. Нині той ідеал зблід, подекуди майже щез безповоротно. Тут і увірвалося змагання селянства за освіту.

Селянство не бачить і не розуміє того, що нині повстають зовсім нові ділянки праці, які не менше важні від давніх інтелігентських професій та вимагають одинаково освічених і фахово підготованих інтелігентів, як звання державних урядовців, суддів чи адвокатів. Тому держава переводить нині реформу шкільництва, реформу освіти, бо зреформоване шкільництво має дати державі не лише кандидатів на державних урядовців, але також кандидатів на фахово підготованих робітників у тих нових ділянках суспільної праці.

Саме цього року вступає реформа шкільництва в другу стадію, осягає свій другий етап. По завершенні організації 4-літньої гімназії приступає міністерство освіти до організації 2-і 3-літніх ліцеїв, загальних і фахових. Фахові 2-літні ліцеї випускатимуть кандидатів до реальної праці. 3-літні ліцеї управнюватимуть до безпосередньої праці у своїй ділянці, або даватимуть право переходити до вищих шкіл.

Ми не уявляємо собі навіть, як глибоко сягає ця реформа в нинішню суспільну структуру. Вона фактично намагається випереджувати нові форми життя, опановувати їх і спроваджувати в доцільне, гармонійне річище.

Нині, коли від кінця шкільного старого року ділиться нас усього три місяці, а від початку нового пять місяців, звертаємо увагу нашого громадянства і наших батьків на цю справу. Гімназії й ліцеї мусять заповнюватись українськими, головно селянськими дітьми! Якщо це не станеться, ми провалимо нашу національну справу вже в найближчому майбутньому. Ми залишимось без резерв рідної, ново освіченої й фахово вишколеної інтелігенції. Нарід без власної інтелігенції ні працювати суспільно, ні розвиватися не може!

При цій нагоді звернемо увагу ще раз на те, про що так часто згадувалося на сторінках нашого щоденника. Підбудовою цілої системи організації шкільництва в Польщі є 7-літня народня школа. На цю школу треба звернути бачну увагу. **Ні одна наша дитина не сміє залишитися поза порогами народньої школи.** Правда, не всюди, не в кожному місті чи селі буде 7-клясова народня школа. Але всюди в народній школі обовязує 7-літня наука. Курс цієї науки повинна кінчати кожна українська дитина. Відповідні іспити вможливлюють дитині сільської школи, навіть найнижчого організаційного ступня, вступ до гімназії.

Пора саме тепер подумати про ці іспити та підготовити до них дітей! Це черговий обовязок наших батьків, наших учителів та священників.

НІ ЖИДАМ НІ АРАБАМ

ПРОЄКТ ПОДІЛУ ПАЛЕСТИНИ, ЯКИЙ НІКОГО НЕ ВДОВОЛЬНЯЄ.

В якомусь передвоєнному календарі читав я гумореску під наголовком „Історія корови двічі проданої“. Її героєм був якийсь хитрий малорос, що продав ту саму корову двом особам, заінкасував за неї дві заплати, а перед судом викрутився, удаючи придуркуватого.

Та, дещо наївненька, гумореска пригадується, коли слідкуємо за розвитком палестинського конфлікту: уряд Великої Британії теж продавав Палестину на ріжні боки, а нині нібн „не орієнтується“ в ситуації: висилає до Палестини королівські комісії, складає високопарні заяви, мовляв: він все виконує свої зобовязання і т. д. А все те так гарно зааранжоване й вистилізоване, так гарно удекороване богатим реквізитом британської традиції, що суд публичної опінії мимохіть забуває, що не хто інший, як саме Англія створила проблему Палестини, обіцюючи ту країну рівночасно двом взаємно ворожим народам та інкасуючи заплату від обох.

Як лише Палестина виплила у площину міжнародного зацікавлення, ми зясували у чому лежить суть палестинської проблеми. Попросту підчас світової війни Англія була найшлася у скрутному положенні, тому затягнула довг крови в арабів і довг золота в жидів, обіцюючи їм ту саму заплату: **жидам — Палестину, арабам — всі арабські землі, отже й Палестину.**

Спершу здавалося, що Англія хоче вилізти з халепи коштом слабшого зі своїх двох контрагентів: що Палестину таки залишить жидам, а арабські ревіндикаційні претенсії заспокоїть... скорострілами й концентраційними таборами. Але виявляється, що Льондон таки рахується з арабами і хоче дати палестинському питанню компромісову розвязку і то не правно-устроєву, лише „географічну“, як її називає д-р Шварцбарт на сторінках „Хвилі“. Вона зводилась би до того: і жиди і араби мають право до Палестини, але що їхнє співжиття на тому самому терені менше корисно впливає на імміграцію, зате спричиняється до еміграції місцевого населення до раю Магомета і на лоно Авраама, необхідно поділити край на дві одиниці: частина Палестини залишилась би жидівською державою і ввійшла би до британської імперії як домінія, решта була би прилучена до арабського князівства Трансйорданії; Єрусалим та інші святі міста найшлись би під британським мандатом, пристань Гайфа стала би міжнародним містом.

Такий внесок поставила королівська комісія, як твердить „Морнінг Пост“. На всякі запити у тій справі льондонські урядові кола мовчать, як закляті. Не відомо, як уряд поставився до того проекту та чи предложить його до затвердження парляментові і Лізі Націй (як суверенові мандатних територій). Не відомо теж, куди йшли би границі між „обома Палестинами“, — що зрештою не перешкоджає редакціям деяких часописів поміщувати навіть мапу нового розподілу Палестини.

Відомо одно: що жиди вже вдарили на тривогу протестуючи проти поділу Палестини. „Будемо поборювати той проект“ заявив представник Жидівської Агенції Бен Ґуріон; „будемо поборювати“ — потвердив ці слова голова Жидівського Національного Фонду Усишкін; „...бо це найбільша небезпека для жидівської національної батьківщини“ — додав третій чільний діяч світового жидівства Шерток.

Ми не дивуємося тим голосам. Вже в нинішніх границях Палестина — це невеличкий край, завбільшки львівського воєвідства. Коли Ліга Націй зробила Йордан східною границею Палестини, жиди відразу протестували, домагаючись, щоб віддати їм також сумежну смугу Трансйорданії. Колиж з нинішньої території залишиться жидам навіть більше як половина, то буде цього замало на майбутню батьківщину 15-міліонового народу, якщо він справді колись схоче стати територіяльною нацією. Жидівська батьківщина залишиться символом, суррогатом — чим хочете, лише не геополітичною дійсністю.

Тому не дивуємося, що національна жидівська преса приписує проект того „другого поділу

АНТІН РУДНИЦЬКИЙ.

Про українську фільгармонію та оперовий театр.

I.

НАШІ ОРХЕСТРОВІ МОЖЛИВОСТИ — НА ТВЕРЕЗО.

Передімною дві статі, які останніми часами появились у „Назустріч“: Романа Сімовича „Чергові завдання української музики“ та д-ра В. Витвицького „На нові дороги нашого музичного життя“. Обі вони порушують ту саму справу, що й статейка Б. Пюрка п. н. „Актуальна справа“ у першому числі „Української Музики“, а саме: потребу, необхідність та — можливість створити **вже тепер** українську фільгармонію й оперову трупу, коли не зразу у відповідних розмірах на відповідному рівні, то бодай у початковій стадії, яка, на думку шан. авторів, незабаром моглаб осягнути вповні пристойний розмір і рівень. Такий більш-менш хід думок у всіх трьох згаданих статтях. Ще перед їх появою я мав нераз нагоду чути і у Львові і в інших наших містах подібні, „побожні побажання“ з кругів українського громадянства, чи то у формі загальній, як „Час би нам мати власну орхестру“, чи то у формі досить особистій, зверненій до мене: „Чому Ви не подумаєте над створенням постійного українського оперового театру у Львові?“

Тому, що від літ маю до діла з орхестрою (чи орхестрами) на львівському терені та з оперовими співаками, і сміло можу сказати, що знаю чи то з безпосередньої співпраці, чи то з ріжних нагод, коли не всіх без вийку наших орхестрантів та співаків, то бодай 99 відсотків з них — дальше й тому, що здається мені, що знаю „наскрізь“ умовини нашого музичного життя і його можливости, позволю собі поставитись до згаданих трьох статтей критично і висказати свої думки з приводу порушених у них питань.

Спершу про орхестру. Що „власна“, українська симфонічна орхестра була, є і буде (аж до часу, коли її матимемо) мрією кожного з нас, українських музик, що створення та істнування такої орхестри булоб величезною подією в нашому культурному житті — про це нічого й говорити. Але відразу мушу зазначити, що **не бачу ніяких, найменших можливостей для створення нашої орхестри вже сьогодні, чи в найближчому часі** — як це думає п. Сімович, коли каже, що „...буде можна зараз таки почати працю з орхестрою в малому складі...“, або п. Витвицький: „...дослівно вже сьогодні можна заложити у Львові підвалини симфонічної орхестри.“

Ось факти і цифри. Наш „стан посідання“ членів орхестри представляється так: маємо на нинішній день у Львові к. 10-ти (це вже рахуючи максимально!) наших скрипаків, які моглиб бути членами орхестри. Очевидно — враховуючи вже сюди й учнів нашої і чужих музичних шкіл. Маємо, в найліпшому разі, двох віолістів і трьох віольончелістів. З вичислених тут 15-ти „струнників“ чотири є членами „Львівської Фільгармонії“ (скрипак, віоліст, два челісти) — отже ледви чи вони могли би ще працювати в другій, навіть власній орхестрі тимпаче, що праця в ній мусілаб (як слушно шан. автори зазначують) ще довгий час бути безплатна. Про „...доповнювання дальших пультів здібнішими та зрілішими учениками Музичного Інституту“ нічого й думати: це пуста фраза. Адже-ж з тих 10-ти скрипаків майже всі без вийку є власне тими здібнішими та зрілішими учениками Муз. Інститутів! А знаючи контингент і рівень нашого скрипкового доросту, можемо в найліпшому разі надіятися, що щорічно прибуватиме до орхестри може по одному ученикові, сяк-так зрілому до співучасти в ній. Отже на сьогодні можна би — з тяжкою бідою мати: по два пульти перших і других скрипок, по одному віолі і віольончелі. Хіба це „орхестра“?! Контрабасіста, який умів би грати настільки, щоб „давати собі раду“ (що не все однозначне з тим, щоб він „давав собі раду“ і зі своєю партією...) — не маємо ніодного. Отже: навіть мінімального повнострунного складу зібрати покищо ми не в силі.

Досі я говорив тільки про **кількість**. Але навіть у мінімальному складі орхестри — орхестри **не шкільної** — мусимо звернути увагу і на **якість**. Отже уявляти собі, що в те початкове зерно задуманої, майбутньої чи пак: так горячо нами всіми бажаної орхестри, що туди можна би просто саджати когобудь, щоб тільки збільшити скількість пультів — було би просто нонсенсом. Знаємо, що варті „мертві душі“ в орхестрі! Хорони Боже перед ними їх сусідів і дириґента!

Палестини" (першим було відділення Трансйорданії) арабам. Один араб-християнин, вищий палестинський урядовець буцімто кинув ту ідею емір Трансйорданії Абдулла буцім то її гаряче підтримує. Якщо воно справді так, ми не дивуємося, що його княжа високість Абдулла хоче збільшити своє невеличке пустинне царство. Але ми дуже сумніваємося, чи таке саме становище займе арабський національний провід. Бо не слід забувати, що араби глядять на Палестину з одного боку теж як на прадідівську землю, з якої ані пяди не слід відступити „зайдам", з другого боку — як на єдиний вихід на Середземне Море майбутньої арабської соборної держави. І саме проєкт поділу Палестини перечеркує ті обидва постуляти: арабська частина, здається, не дістане ні одної більшої пристані, „одна пядь" Палестини таки залишиться при жидах. Жидівська домінія замала, щоби заспокоїти кольонізаційні пляни й можливости жидів, але досить велика, щоб мобілізувати прихильників панарабської ідеї. Успіх „географічної розвязки" палестинського вузла буде, здається, такий, що ані вовк не буде ситий, ані коза не буде ціла. У Льондоні здають собі з цього справу. „Морнінг Пост" заздалегідь переконує жидів і арабів, що вони не повинні противитися поділові Палестини, а британський уряд — як твердить жидівська преса — хоче здійснити проєкт поділу негайно після коронації Юрія VI., не питаючися думки ні жидів, ні арабів.

Чи вдасться йому тим способом вилізти з палестинської халепи? Побачимо.

М-р Б. Галайчук.

ДО СИЛИ ДУХА І ТІЛА!

Промова заступника голови Сокола-Батька, інж. А. Палія, виголошена на Сокільському Руханковому Вечорі у Львові 7. IV. п. р.

Поодинокі клітини зорганізованого громадського життя складаються на цілість буття, силу і вартість народу. Тому дорожимо кожною хочби найменшою клітиною.

Істнують у громадянському житті прояви, які вміємо зміряти чи зважити, але не вміємо подати докладної їх вартости — їхньої ціни.

Лежить у межах нашої спроможности обчислити з найбільшою докладністю, скільки саме те або інше т-во виконало праці, яку можна означити числами. Ми напр. знаємо, від коли істнує наш сокільський рух, скільки в ньому було кожночасно членів, скільки відбуто і якого роду вправ, які були прилюдні пописи, які були їх осяги і т. п. Іншими словами: ми маємо докладну міру тої праці, що її вложила сокільська організація в український національний організм. Лише не можемо докладно ствердити сухими числами статистики одного: **яка є саме реальна ціна тих механічно виконаних функцій, вложених до народньої скарбниці в поступі нації до її вершин.**

Так як не можемо зясувати собі до подробиць, на якому ступні національного розвитку булиб ми сьогодні, колиб у нас зовсім не було, або колиб припізнилися наші освітні, рідношкільні господарські чи економічні зорганізовані надбання, так само не зуміємо відповісти з усією докладністю, яка булаб сьогодні вартість нашої нації, колиб у нас не було зовсім сокільського руху. Безперечно, що в даному моменті це питання, над яким варто поважно застановитись.

Знаємо лиш одно, що булоб гірше!

Ні! — Всеж таки істнує цінник на ці національні скарби, але він лежить поза межами реальних обчислень, **його місце в душах і серцях цілого народу.**

Національний колектив носить підсвідомо у своєму серці їх велику вартість, дорожить ними, вони є для нього святістю, на яку він не жалує ніяких жертв, включно до жертви крови, коли прийде цього потреба. Звідси походить великий авторитет і привязання цілого народу до таких скарбів, як наша „Просвіта", „Рідна Школа", „Сільський Господар", кооперація, і т. д., для яких нема рівноважника в ніяких матеріяльних добрах і без огляду на те, що в цій праці приходиться інколи стрічати з проявами людської слабости.

Смію твердити, що того роду ціна привязання і сентимент істнують у серцях українського народу до його сокільської організації та її верховної надбудови: Сокола-Батька.

І не диво! Цеж та організація, що на саме чоло своєї програми вставила вимогу перевиховання нації через **скріплювання мязів тіла при рівночаснім сталенні духа та характерів одиниць в один народній моноліт.**

Це та організація, що **вчить безоглядного послуху і дисципліни, при пошануванні гідности й вартости одиниці та змушує до гармонійних, колективних виступів** для осягнення спільної мети.

Це та організація, що **вщіплює відвагу, вчить незломности в поведінці і родить постійне бажання змагу та перемоги.**

Це та організація, що в її проводі були світлі громадянські діячі, між ними перший голова Сокола-Батька інж. Василь Нагірний. Це та, з якої рядів вийшли добрі сини народу.

Це організація, що стала **стрижнем Українського Січового Стрілецтва,** як завязку української збройної сили, а її відомі і невідомі члени здійснювали сокільські ідеали на полі слави.

А чи сьогодні в мирних часах, серед важких умовин життя українського народу, не відчуваємо ще більш пекуче потреби цієї організації, що має за завдання сталити духа і тіло найширших кругів народу, передовсім його молодого покоління?

І чи не відчуваємо ми всі сьогодні нагальної вимоги хвилини зосередити в одне огнище той кольосальний потенціял національної свідомости і розбуджених та невикористаних у народі сил, що викликують подив навіть у чужих, але, на жаль, розпорошуються на атоми?

Геть зневіра! Геть нарікання на лиху долю, коли в нас істнують такі безмежні сили народу! Погляди про безрадність супроти зовнішніх обставин — це звичайний обман і ширення зневіри. Бо **механічними засобами можна незломну волю та силу тільки на якийсь час припинити, але ніколи знищити.** Вони, придушені в одному місці, вибухають звичайно зі здвоєною силою на іншому місці та в іншій формі.

З такою реальною силою мусить кожна розумна людина рахуватись, якщо не хоче зазнати прикрих розчарувань. Є тільки одна правда, що **доля наша залежить тільки й виключно від нас самих. Світ слухає слів, але цінить тільки реальну силу.**

З яким прагненням вичікуємо тої хвилини, коли врешті появиться той сильний, розумний і чесний чинник, який зуміє оцінити істнуючий безмежний національний потенціял, стягнути його буруни в одне русло, щоб потім із залізною послідовністю використати його силу для здійснювання збірної і зясованої волі загалу! До здійснення намірів проводу потрібна свідома своєї цілі, сильна духом і тілом, одностайна і здисциплінована лава цілого народу.

Нашому сокільству припадає на цьому відтинку теж немала роля згуртувати під крилами „Сокола" ввесь овіяний сокільською ідеєю актив що, скований у здисципліновані ряди під кермою доброго проводу, попрямує твердими й рішучими кроками вперед

—o—

Серед таких умовин відкриваю з доручення Старшини Сокола-Батька ось цей сокільський попис побратимів і посестер м. Львова, як показчик вислідів нашої скромної праці в зимовому сезоні.

Кому дорога ця праця, хто собі бажає щиро поступу народу, хай вступає в наші ряди і не відмовляє нам всесторонньої підтримки, передовсім моральної, для наших починань! Тоді підемо всі за спільним сокільським гаслом **„Все вперед всі враз"!**

—o—

А Вам, Посестри і Побратими м. Львова, бажаю якнайкращого успіху в сьогоднішнім Вашім пописі.

Рівночасно з цим з доручення Старшини Сокола-Батька бажаю Вам і приказую підготовитись якнайкраще до світлого виведення нашого Здвигу в 1938. р.

Гаразд!

Я був би щасливий, колиб шан. автори чи хтобудь — могли мене переконати, що у Львові можна найти більше представників смичкових інструментів, як я їх вичислив. До речі: представників, які сяк-так підходилиб до орхестри, які бодай творилиб матеріял для праці. Бо врешті-решт в орхестрі треба грати. А „Kindersymphonie" є тільки одна...

Якщо йде про інші інструменти, то справа представляється ще поганіше. Маємо: одного флетиста, двох обоїстів, одного фаґотиста, двох вальторністів. Але „маємо" — це вислів тільки теоретичний. Бо всі названі інструменталісти є професіоналами в орхестрі „Львівської Фільгармонії" та опери, і на сентименти, в ролі безкорисної співучасти у праці власної орхестри — хоч як вони може цього й хотілиб — не дозволять їм ні час, ні сили (відомо, що гра на дутих інструментах чимало абсорбує грача і фізично). Отже: Чи при цих умовинах можна класти підвалини під українську симфонічну орхестру у Львові — орхестру, яка очевидно не булаб тільки „основана" з більшим чи меншим шумом на папері, але яка передовсім — працювалаб!?

Зі згаданих трьох статтей найбільш річева п. Б. Пюрка, який бачить можливість реалізації української фільгармонії до 2—3 літ. Але основною помилкою його міркувань є те, що п. Пюрко вважає можливою реалізацію орхестри в цьому часі **при умовині штучного створення орхестрантів-аматорів** і висуває концепцію творення першої нашої орхестри („першої" не тільки у хронологічному, але й у якостевому, репрезентаційному розумінні) на аматорських основах, шляхом прилюдних закликів і поодиноких намов, наклонювати музикальні одиниці зпоміж молодших львівських громадян до студіювання менше поширених у нас інструментів.."

Орхестра, яка основувалась би на таких підставах, себто орхестра бодай у половині аматорська, не далаб нічогісінько ні нашій музиці, ні нашій культурі — хіба тільки поглибилаб такий поширений у нас дилетантизм та аматорщину, саме ті „ворожі сили", з якими наша музика мусить якнайгостріше боротись. Але в ніякому разі аматорська „...навіть і нечисленна, мало кваліфікована спочатку, але власна орхестра" не могла би стати „...досвідною лябораторією для наших музичних творців і товчком до посиленої орхестрової творчости" — як це вважає автор згаданої статті. Бо вуха музичних творців та їх почуття мистецького смаку таксамо реагують на фальшиву, неартистичну, аматорську гру власної орхестри, як і чужої — і ледви, чи хтось з наших композиторів міг би найти товчок до творчости у більш як сумнівних „досягненнях" такої аматорської, чи напів аматорської орхестри.

Ні — всякі наші пляни і мрії про орхестру мусимо лучити тільки і єдино з думками про **професійну орхестру.** Тільки професійний характер орхестри може в наших умовинах дати позитивну, поважну працю й наслідки; все інше булоб тільки — фарсою чи пак „забавою в орхестру".

Як собі уявляю ці можливости — про це в другій частині статті.

(Далі буде).

Чому зменшились пожертви на українських інвалідів?

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ УКТОДІ.

В середу 7. ц. м. відбулись Загальні Збори Українського Т-ва Допомоги Інвалідам у салі Т-ва „Сокіл-Батько“ при вул. Руській ч. 20. при участи понад 40 осіб. Збори відкрив голова Т-ва д-р І. Гижа в год. 5.30 пополудні і привитав представників преси та присутніх членів. Згадав про померших членів, память яких вшанували присутні повстанням з місць. Після принятгя протоколу з останніх Заг. Зборів склав голова основний звіт з діяльности Головної Ради Т-ва. Зі звіту голови присутні довідалися, що від 1927 р. по нинішній день зареєструвалось в УКТОДІ 2.056 інвалідів УГА. А що поміж зареєстрованих померло 62-ох інвалідів, у Т-ві є тепер зареєстрованих 1994 інваліди. З грошевої допомоги УКТОДІ користало лише 589 інвалідів, себто 30%. Постійну місячну ренту діставало 438 інвалідів, 35% — 100%-их у висоті 5—50 зол., 84 інваліди 30—33% діставало 3 рази до року по 10 зол., вкінці 67 інвалідів нижче процентових діставали одноразові підмоги в ріжній висоті. Після закінчення реєстрації, себто по 1930 р. зареєстровано ще 496 інвалідів і Т-во дає тепер ренти тяжче пошкодованим інвалідам.

На ренти і підмоги видало УКТОДІ в 1936 р. 82.087.76 зол., у 1935 р. 74.225 зол., себто у звітовому році 7.862.76 зол. більше. На опротезування, поїздки інвалідів, пружини і гуми до протез видало Т-во 4.099.40 зол., у 1935 р. лише 2.469 зол., себто у звітовому році 1.630.40 зол. більше. На лікування видало Т-во у 1936 р. 2.222.21 зол., у 1935 р. 1.163 зол., себто у звітовому році 1.059.21 зол. більше. Кошти лікування зросли головно тому, що Головна Рада УКТОДІ уфундувала 1 ліжко в Народній Лічниці іменем УКТОДІ коштом 2.000 зол. і вплатила дотепер 1.400 зол. як доказ вдячности для Народної Лічниці, що все приходить з допомогою та лікує інвалідів УГА. Одночасно голова склав подяку іменем Головної Ради дирекції Н. Л. та поодиноким лікарям на провінції за безкорисну лікарську допомогу нашим інвалідам.

Кошти завідування у 1936 р. сягали 18.050 зол., у 1935 р. 13.520 зол., себто зросли на 4.530 зол. З цієї суми на персональні видатки припадає 9.552.83 зол., себто неповних 53%, решта на річеві видатки. В канцелярії УКТОДІ і шапкарні працює тепер 6 службовиків та один возьний, які примушені працювати і в позаурядових годинах. Голова підкреслив, що зріст виливів Т-ва слід приписати орґанізації пропаґанди, себто жертвенній праці службовиків, хоч їх винагорода не є така висока, як на це заслуговувалиб та висловив їм признання.

Головне джерело доходів Т-ва це жертвенність українського громадянства, бо ніяких субвенцій від держави чи самоуправних союзів не дістало, хоч є наскрізь гуманітарним товариством. З пожертв надійшло до Т-ва в 1936 р. 93.783.42 зол., у 1935 р. 100.542 зол., себто у звітовому році 6.759 зол. менше. З того край дав 53.361.80 зол., себто 56.68%, Америка і Канада 39.717.19 зол., себто 42.34% та українська еміграція в европейських краях 704.43 зол., себто 0.99%. Найповажніші жертви з краю вплинули від центральних установ, кооператив усіх видів, парохіяльних урядів, церков, чит. „Просвіти“, „Союзу Українок“, Соколів, Лугів та приватних осіб. Голова підкреслив, що зріст жертвенности для УКТОДІ слід завдячувати у великій мірі українській національній пресі. Членські вкладки дали УКТОДІ у 1936 р. 7.964.82 зол., в 1935 р. 8.579 зол., себто у звітовому році менше 625 зол. Змагання збільшити число членів Т-ва не увінчались відповідним успіхом. Дійсних членів з кінцем грудня 1936 р. було 4.047, а того 284 членів добродіїв. Дальшим джерелом доходів УКТОДІ є прибутки з реальностей Т-ва, що в 1936 р. дали 9.563.30 зол. Шапкарня дала у звітовому році чистого доходу 1.984 зол., себто 74 зол. більше ніж в минулому році, хоч продукція зросла від минулого року понад 50%. Збут шапок зростає з кожним роком і в 1936 р. осягнув вже 23.256 проданих шапок, а в минулому році продано лише 14.701 шапок. Попит на шапки зростає завдяки добрій якости та дешевости шапок і патріотичного наставлення наших відборців. У 1936 р. узгіднило Т-во роди шапок та їх форму з воєвідським урядом у Львові, щоб припинити конфлікти між відборцями шапок та адміністраційною владою. В 1936 р. УКТОДІ видало другий річник календаря „Український Інвалід“, з розпродажі якого при кінці грудня м. р. прийшло 940.45 зол. Вкінці останнім джерелом доходів Т-ва є відсотки від льокат, що дали Т-ву 2.589.20 зол. Усіх доходів мало Т-во в 1936 р. 119.689.66 зол., розходів 107.631.40 зол. так, що Т-во має надвишку в сумі 12.058.26 зол.

При тій нагоді голова підкреслив, що доходи Т-ва спираються виключно на непеpіодичних і непостійних жертвах. Тимчасом видатки Т-ва на ренти, підмоги та лікування інвалідів не лише не зменшуються, але ще будуть збільшуватись, бо не сповнилися сподівання, що держава відтяжить УКТОДІ, признаючи ренти інвалідам УГА. З урядового звідомлення, що його подав пос. Вагнер при реферуванні буджету інвалідських рент, виходить, що: на основі постанов ст. 69 інвалідського закону з 1932. р. зголосило свої домагання у справі рент 1.074 інвалідів УГА. Вже на початку влада відкинула з ріжних причин 390 прохань, отже залишилося ще 684 подань. Далі інвалідські комісії розглянули і полагодили 411 справ. Підготовано під розгляд лікарських інвалідських комісій 42 справи. Непокінчено ще розгляду справ 232-ох інвалідів. Признано інвалідську ренту **ледви 35 українським інвалідам.** Так виглядала справа в половині грудня 1936. р.

Здається, що по нинішній день мабуть вже всі наші інваліди, що їх подання відразу не відкинули, ставали перед інвалідськими комісіями, але не знаємо, кільки ще інвалідів дістало державну ренту. Одначе признання права до ренти інвалідською ревізійно-лікарською комісією не є ще ідентичне з одержанням признаної ренти, бо вона залежить від скарбової палати у Кракові. Маємо дотепер вже випадки, що скарбова палата у Кракові відмовила виплати ренти інвалідам, яким цю ренту признала інвалідська ревізійно-лікарська комісія. На те, що так малому числові інвалідів УГА признано інвалідську ренту зложились ріжні причини: Ревізійно-лікарські комісії клясифікували нездатність до праці наших інвалідів дуже строго, бо були випадки, що інвалідам з ампутованою ногою признавали 40 прц., а ренту згідно з постановами закону наші інваліди можуть діставати щойно при 45 прц.-вій втраті працездатности. Далі багато наших інвалідів не може достарчити шпитальних документів, бо лікувались в українських шпиталях, що їх евакуовано в часі війни на Україну. Багато інвалідів не могло подати наочних свідків зранення, бо були ранені в листопаді або грудні 1918. р., часто в першому дні на фронті, коли ще не вспіли пізнати своїх товаришів, або були ранені в ночі на стежі чи підчас відвороту.

Вимогу льояльности, від якої робить закон залежним признання ренти, часто адміністраційна влада інтерпретує так, що вимагає від інваліда доказу активної льояльности, себто стверджує, що інвалід не дав доказу активної льояльности. В одному випадку вніс інвалід відклик від такого рішення старостна і воєвідства до інвалідського адміністраційного суду. Цей ствердив, що закон не вимагає доказів активної льояльности. Це рішення інвалідського адміністраційного інвалідського суду не має практичного значіння тому, що з огляду на високі судові оплати ніхто більше з інвалідів не вносив відкликів до цього суду від рішення адміністраційної влади.

З цих причин не можемо сподіватись, щоб більше число інвалідів УГА дістало державну ренту. Хто знає, чи число орентованих державою інвалідів ГА буде більше як 50. Тому і на дальше УКТОДІ буде нести ввесь тягар допомоги українським інвалідам та його видатки не тільки що не будуть зменшуватись, але навпаки будуть збільшуватись, бо нездатність до праці з кожним днем стає більша, а тимсамим і потреби інвалідів. З цих причин українське громадянство і в краю і на еміграції мусітиме і на дальше приходити з допомогою інвалідам і то ще в більших ніж дотепер розмірах.

Вкінці голова ствердив, що Т-во має 18 філій, що допомагають УКТОДІ виконати свою діяльність. При цій нагоді склав щиру подяку всім цим громадянам і громадянкам, що допомагають Т-ву при виконанні його завдання, головно при переведенні збірок у цих повітах, де нема філій Т-ва.

Над обширним звітом розвинулась оживлена дискусія, в якій забирали голос: ред. **Стахів, д-р Білозор,** інсп. **Гафткович,** п. **Галібей,** п. **Кремінь,** п. **Ставничий** і п. **Захарко.** Основні виснення давав голова д-р Гижа. Після того Заг. Збори на внесок голови контрольної комісії М. Гебуса признали одноголосно абсолюторію Головній Раді за її діяльність. З черги на внесок д-ра Мармаша Збори вибрали дотеперішнього голову д-ра І. Гижу через акламацію. Вибір голови приняли присутні голосними оплесками. Склад Головної Ради залишився майже без змін, бо на місце ред. Д. Палієва прийшов інж. Хромяк, який був дотепер заступником, а на його місце прийшов д-р Р. Мармаш. Заг. Збори закінчились в год. 9.30 вечором.

———o———

МІН. БЕК ЗАПЕРЕЧИВ ПОГОЛОСКИ ПРО ДИМІСІЮ.

„Ле Журналь“ помістив інтерву з мін. Беком, який заперечив поголоски про свою димісію. На питання чи амб. Ліпський, якого називають його наслідником, дійсно відвідав міністра на Рівієрі, де він лікується, мін. Бек потвердив цю вістку. Одночасно додав, що його відвідав на Рівієрі теж польський амбасадор з Льондону.

У ЦАРСТВІ СТАЛІНА.

НАСЛІДНИК ЯГОДИ.

Як повідомляє Німецьке Інформ. Бюро, наслідником Ягоди на становищі наркомісаря пошт і телеграфів іменували дотеперішнього заступника Халепського; другого заступника Прокофєва, звільнили. На нових заступників нар. комісаря пошт назначили Романовського і Полонського.

Халепський служив у червоній армії на ріжних високих становищах в службі звязку від 1921 р. Прокофієв був одним з найбільше довірених співробітників Ягоди, у ГПУ та в комісаріяті внутрішніх справ.

І ПРОФЕСОРІВ АРЕШТУЮТЬ.

В Історично-фільософічному Інституті в Ленінграді арештовано професорів Пальвадра, Горловського й Смірнова, що дозволяли „безкарно перебувати на терені інституту бандитам троцькістам і зінов'євцям“. Пальвадре є провідником естонської секції компартії ленінградської округи.

Баски відступають.

Як повідомляє радіостація зі Сан Себастіяну, національні літаки збомбардували ворожі становища на відтинку Лекеіпо, двірець у Дуранґо та центр Сатандеру. Наступ басків на шлях до Очандіяно відбили з великими втратами. Національні війська зблизились на 35 км. до Більбао.

Як повідомляє Авас з Віторії офензива нац. військ відбувається пляново. Вчора вечором фронт переходив ось так: 2 кільометри на північ від Оруни в напрямі Капіллі сан Аторіо, 3 км. на північ від гори Горбея в напрямі Пентес, на південь від гори Базаран та на північ від Пуерти Уркої Оля де нац. війська віддалені 6 км. від Дуранґо. Дальше іде фронт на південний схід від гори Удаль.

Нац. війська найшли в тих становищах величезну добичу: тисячі гранатів, батерію легкої артилерії, 10 мовдірів і 20 панцирних самоходів і т. д. Полонені оповідають, що Ейбар і Дуранґо де находяться великі фабрики зброї, вже евакуовано. На тому відтинку полягло до 1.000 басків. Баски рішені боронити свою столицю Більбао до останньої каплини крови.

ЖІНОЧА СТОРІНКА.

Два геройства.

З нагоди останнього свята Крут прийшло між мною і одним добродієм до дискусії, яка живо мене порушила. А саме нав'язуючи до геройського пориву молодих студентів, завважив він: „Завжди і всюди героями є мужчини; хоч як високо ціню жінок, мушу звернути увагу на факт, який сам кидається в вічі: ніколи жінка не спроможеться на такий геройський порив як ми. Якби не ми, — сказав з патосом, — то не булоб Берестечка, Крут, Маківки, та десятка інших геройських поривів, якими гордиться нарід".

Моя жіноча гідність, була порушена до живого.

— Якже це так, — кажу, — хібаж у нас не було жінок, які з крісом у руках йшли в бій, то знову як сестри милосердя йшли відважно на перші стійки під гарматні стрільна? Автім є тисячі і менших геройств, які не світять загравою пожеж, не впадають в очі, а без яких не булоб тих великих геройств, на які звертає очі цілий світ.

А тепер возьмімо критично воєнне геройство:

— Чи знаєте, які мотиви кермували даними героями, які не завагалися віддати молоде життя? Чи кермувалися вони дійсно тільки добром нації, чи тільки жаждою слави та лаврових вінків? Алжеж кров кожного хлопця горить себелюбним почуванням: він хоче доконати великих діл, про які говорив би цілий світ, це лежить уже в чоловічій психольогії.

— Ви всі є тієї думки, що всі цінноці, які має нарід, завдячує він саме тільки тим геройським, кривавим поривам?

— Невжеж тільки війни можуть змінити обличчя народу! На вашу думку ми всі повинні йти на смерть, щоб дістати найменя: „герой"! А я думаю, що краще берегти це життя як велику цінність і зужитковувати розумно на користь нації. Чи ви думали часом над життям дрібних, незначних істот, які разом доконували величезної праці?

Жертвувати своє життя в одній хвилині сліпого пориву багато лекше, як присвятити ціле своє довге життя невтомній праці, повній самовідречення, для добра інших.

Чи впало вам коли на думку, що правдива мати, яка розуміє якслід свої завдання супроти майбутніх поколінь, це найбільша геройка своєї нації?

Бачу, ви підсміхаєтеся, добродію, знаю я ваші думки: привести дитину на світ, — не таке геройство! правда? так ви думали?

— Так! Це правда; стати матірю це не таке велике геройство, але тут іде про те, як ту дитину виховати. Дати нації кілька повновартних дітей, з характером, надиханим благородними поривами, талановитих, це для вас дрібниця?

Бачу, щось мій добродій призадумується.

— Так, ваша думка вірна. Ми хвалимо занадто часто геройство воїнів, ставимо памятники мистцям слова, чи долота або пензля, а не звертаємо уваги на те, що найважніше: на тих, що різьблять тіло та душі нового покоління. Ви добре сказали: якби не праця тих незнаних героїнь-матерей — не моглиб істнувати „велитні духа". Але дозвольте сказати ще одно слівце на тему жіночого геройства:

Чи найдете між нашим жіноцтвом багато таких героїнь, що зважились би всі свої діти віддати на службу нації? **Я. Мандюкова.**

Вечір весняних строїв, танків і мельодій.

Улаштовували його жінки (хоч фірмувало Краєве Т-во охорони дітей і опіки над молодю) і мета була добродійна, бо дохід призначено на ремісничий табор, отже цікаво було піти подивитись. Та признаюсь, любі читачки, що мене на той вечір примусило піти не тільки егоїстичне міркування, але головно бажання поділитись з Вами пізніше своїми враженнями, особливо з тими з вас, що мешкаючи на провінції, не мають нагоди піти на „ревію мод".

Почався той вечір, як звичайно, досить пізно, алеж то вечір „весняний", а весна до нас також запізнюється! Зате початок був досить дотепний і настроєвий — у промові пані Лесі Кривіцької, яка відразу заспокоїла і молодих і вже трохи „старших", що сучасна мода є для всіх і що всі ми з неї матимемо потіху. А чергове число? О! Це було дійсно число весняне. На сцені явилась правдива молоденька Весна з золотими кісками і білим метеликом над вухом, скромна, але свіжа і багатонадійна весна, що всіх очарувала і всім принесла ясний промінчик своєю прегарною на її молоденькі роки грою на скрипці — Леся Деркачівна. Ця дитина виконуючи дуже трудний технічно „Танок карликів" перенесла нас на мить до ліса, де живуть ті дивовижні сотворіння, примусила нагадати красу його весняного пробудження, зідхнула за пролісками і фіялками, що ось-ось заповнять своїми пахощами і наші душні міські кімнати. Тільки за мало до нас та маленька Леся усміхалась, її личко все поважне і в очах блимають тільки привітні вогники тоді, як вона споглядає на свою акомпаніяторку паню Байлову, з якою, здається, лучить її правдива приязнь. Дальша точка „А може і справді" — Галактіона Чіпки у виконанні рецитатора п. Масляка була може трохи невдало для того вечора підібрана. Уявіть собі салю заповнену панями, а тут... тих пань висмівають та ще й (признаймось собі на вушко) висмівають предотепно і... правду у вічі говорять. Ну, чи може це „дамська" публика приймати таку сатиру гучними оплесками?

А нарешті і перша частина „ревії мод". Ось тут мої очі розгорілись. Признаюсь Вам, що тяжко мені описувати окремі моделі, бо подобалось мені майже все, а ще коли я собі в уяві викликала постать кожної незнаної мені особисто але милої читачки нашої „сторінки", і пристосовувала ті моделі, що переходили (на жаль може з занадто довгими перервами) по сцені до відповідних постав, кольорів волосся та обличчя Вас, любі Пані, то була дуже і дуже вдоволена. Перша прикмета моделів пані О. Остаповичевої це скромність, вони пристосовані до наших обставин. Не було там нічого такого, що манить своєю елеґантністю і роскішю, але відразу примушує зідхати, бо недоступне своєю ціною і нема куди такої речі серед нашого життя убрати. Гарні спортові і французькі плащі, комплети, з яких мені особливо впав у око один — цеглястий з вузькими чорними оксамитними оздобами на кишенях та комірі, спортові суконки „гарсонки", суконки з шовкового „емпріме", скромні пополудневі суконки і комплети та гарний плащик з чорної вовняної коронки. Дотого кілька прегарних светерків з робітні пані Міки Зеленої, що так вміло добирає і взори і кольори (але не буду її дуже вихвалювати, бо то моя добра знайома, а її мала донця, що задемонструвала нам на ревії кілька прегарних дитячих „капузок", капелюшків та суконок і пелеринок, що здебільшого вийшли зпід гачка чи дротів її мамусі цілком мене очарувала!). Доповнювали ті суконки, комплети і плащі капелюхи із сальонів „Міка" та „Мак". Капелюхи теж скромні і такі, що майже кожній з Вас напевно личилиб, прибрані вони квітами та стяжечками, форма їх теж ненадто перебільшена, хоч і модна, а тому теж нам приступна. Більшість капелюхів з „крисками".

Друга частина вечора складалась з виступу квартету, кількох рецитацій, що теж, на жаль, нас жінок брали на сміх, а особливо тих з нас, що не люблять, щоб їм багато говорили про модну „лінію" та питали їх скільки вони важать (я сама теж тих тем у розмові дуже уникаю), знову „ревії мод" та на закінченя виступу орхестри учнів інституту ім. Лисенка.

У „ревії" побачили ми ще кілька гарних моделів пополудневих суконок та на кінець і вечірньої туалети. Знову і тут головна прикмета — скромність, доцільність та доступність. Матеріял пополудневих суконок переважно — вовняна жоржета, що дуже гарно укладається та „емпріме", Було дві дуже гарно скомбіновані суконки так, що з одної можна зробити дві, але описати Вам ці фасони мені трудно, головну ролю відігравали тут штудерні фартушки, які можна було або зовсім від суконки відіпняти, або перевязувати в інший спосіб. Очевидно, що ті фартушки з того самого матеріялу, що й суконки. Дуже гарна була суконочка з білої жоржети, оздоблена червоними нашивками. Коліри взагалі такі, про які ми вже в наших „балачках про моду" згадували. Жовта, сіра, зелена, цегляста, ріжні відтіни синьої і багато білої, був навіть білий вовняний плащик. Вечірня суконка була з легкої квітчастої матерії, розтята на переді, під сподом чорне тафтове „десу". До того широкий капелюх і гарна сельскінова пелеринка з „Хрому". Взагалі було багато прегарних срібних, жовтих і ріжних преріжних лисів з „Хрому", що доповнювали і комплети і костюми і суконки, але при них у багатьох з нас мусить вирватися тільки мрійливе „ах"!

Загальне враження від ревії було добре, хоч повільне темпо трохи нервувало, але нервувало воно здається найбільше саму аранжерку паню О. Остаповичеву, яка давала пояснення. Може тих пояснень також треба було дати більше, особливо про матеріяли, які тепер в моді та про ріжні способи оздоблювання суконок, бо добачити все з салі навіть при доброму зорі досить тяжко.

Рита.

Зі світа.

КАРІЄРА ОДНОЇ МОЛОДОЇ ЯПОНКИ.

Незвичайну карієру зробила молода японка панна Оно. Вона не тільки стала самостійною робітницею, що сама на себе заробляє, але вибилась на таке становище, якому може позавидріти і не одна европейка. Все завдячує вона сама собі.

Пятилітньою дівчинкою лишилась панна Оно сиротою. Її вихованням заопікувалась її тета, досить заможна жінка. Дівчинка скінчила дівочий колледж у Токіо, де дістала середню освіту відповідну для японських дівчат. Вчилась добре, а по закінченню коледжу твердо вирішила, що нізащо в світі не вийде заміж так, як це робила більшість її товаришок-японок, які в подружньому житті займали підрядне становище і лише родина та діти були їх єдиним життєвим призначенням.

Два роки по закінченні студій панна Оно чекала якогось щасливого випадку, щоб допоміг їй вийти на самостійну дорогу. Жила життям усіх молодих японок: укладала в росвішні, мистецькі китиці квіти, шила та вишивала шовками кімона та читала стародавній роман, що його ще в десятому століттi по Христі написала жінка японка і мова якого вже без окремих студій мало кому зрозуміла. Почувала себе якоюсь лялькою, що чекає жениха, якого їй вибере родина. Але активна натура дівчини змушувала її до якоїсь кориснішої праці і нікому нічого не кажучи панна Оно вписалась до школи провідників для чужинців, яку вело одно подорожнє товариство. Наука у школі тривала місяць і нарешті панна Оно мусіла таки звіритись із своїми плянами своїй опікунці. Тета спочатку розсердилась, але згодом дівчині вдалось таки добру жінку прихилити до своїх намірів і коли про неї згадав один з її колишніх учителів, вона здавши потрібні іспити стала провідницею чужинців. Мала в тій праці великий успіх. Чужинці любили її за милу, привітну вдачу і уважливість до них. Тому, що знала англійську мову, посилали її з ріжними екскурсіями, що мали нераз і дуже поважний характер. Одного разу відвідали Японію американські журналісти і провід їх по Японії, Манджурії та Китаю доручили панні Оно. Після того її часто „позичали" собі ріжні корабельні Т-ва і доручали їй опіку над чужинцями, що хотіли оглянути Японію.

Мрією панни Оно було відвідати Америку і ця мрія здійснилась, коли японські студенти вирішили улаштувати прогульку в літі до Америки. Хоч не була вона японочка студенткою то вона таки наважилась написати листа до графа Кабалми, що ту екскурсію улаштовував і дістала від нього дозвіл на участь в поїздці. Американці, яких вона колись возила по Японії, довідавшись, що вона бере участь у прогульці, засипали її запросинами на ріжні обіди та відвідини. Американці люблять екзотику, а тому про панну Оно багато писали в часі її побуту ріжні газети та журнали і мусіла вона в Америці частіше вбирати „кімоно", ніж це робила в щоденному житті у себе дома. Вислідом були запросини до президента Рузвельта.

В поворотній дорозі на кораблі дістала панна Оно кабельограмою пропозицію від короля штучних перел Мікімото. Японські штучні перли мають тепер таке поширення і часто досягають таких високих цін, що королеві перел залежало на тому, аби в його підприємстві була така популярна особа, як панна Оно і він запропонував їй добрі умовини праці. Панна Оно погодилась і стала директоркою цілого підприємства пана Мікімото та пильно простудіювавши все, що торкається тих штучних перел знаменито справу повела. Над крамницею з перлами має панна Оно прегарне чисто японське мешкання, де себе дуже добре почуває і з чисто японською привабливістю виконує там обовязки господині. Свою працю панна Оно дуже любить і вважа, що в світі не хоче змінити її на родинні обовязки, хоч має до того досить нагоди. Найбільше тішить її, що вона власними силами добилась такого гарного становища і завдячує все тільки своїй пильности та охоті.

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Острови, де можна спокійно жити.

Через Відень переїжджала цими днями 17-літня донька славного американського фабриканта ананасових консервів. Зветься вона Марджоріе Кеннокс і про її подвиги пише вже американська преса. Як і личить ананасовій дівчині, затужила вона за сонішними країнами і то такими, де живе і куди приїждає якнайменше людей. Виїхала у світ на безбач, без наміченої мети, у товаристві кількох осіб з фантазією, — куди корабель понесе. Поінформована спеціялістами вибрала собі острови Галяпагос. Кілька літ тому зробив цим островам рекляму німецький лікар д-р Ріттер, який там поселився.

Природа заступає ресторан

Місс Кеннокс виїхала з Ґваякільо малим пароплавом до цих вулькавічних островів. Галяпагос, хоч близько рівника, мають поміркований клімат; спек понад 35 ст. Цельзія там нема, ночі від 8 до 10 ст. тепла — прохолодні. Жити там можна як у раю; замісць ресторанів сама природа приготовляє гостям усе, що треба: помаранчі, банани, своєрідний овоч чіруеля, що має смак мигдалів у сметанці, картоплю, яблука, грушки, кавуни, навіть редьківку. Дичини там доволі: вівці, коні, курки, качки, осли — все хоч дике можна освоювати, стріляти і ...їсти. Єдина прикра тварина, хоч їстивна, це крілики, які розплодилися там так густо, що навіть вистріляти їх не можна... нема стільки шроту.

Джунглі і море.

Всякі мандрівники вже знають про цю чудову закутину і хоч як далека вона від суходолу, заїзджають туди своїми яхтами для ловів, відпочинку та сенсації. Джунгля заросла там акаціями. Спеціяльним ножем „мачете" можна собі прокласти в ній дорогу за 24 години на 2 кільометри при допомозі тубільців. У ній можна відкривати чудові цвіти та кущі, відомі тільки добрим ботанікам. Вужів у лісі нема, що-найбільше тарантули. Довкола головних островів розсіяні різні інші як Ізабель, Фльореана, Марчене і Пінта — майже зовсім самотні, бо нема там джерел і земля повна жужелиці з вульканів. Єдина недостача Ґаляпаґосових островів та, що в морі купатись не можна. Кити там такі сміливі, що підпливають під самий берег. Близько берега є теж величезні черепахи та гомари. З купелі чи навіть з виправи на ці смашні тварини можна легко вернутись без кусня ноги або іншої частини тіла.

Кілько де є лазничок.

Маємо різні способи, як оцінювати культурний рівень народу: кількість шкіл, книжок, грамотних, тощо. Є між цими способами теж віддавна один що згадує про кількість уживаного мила. Одна з останніх світових статистик заступає мило ще одною вищою вимогою чистоти: лазничкою. Ця статистика каже, що у Спол. Державах на тисячу мешканців 35 лазничок, в Англії та Німеччині є тільки 31 лазничок. За ними йде Швайцарія з цифрою 21, Данія 20, Голяндія — 19, Бельгія 18, Франція 14, Японія 12, Чехословаччина 10, Норвегія 8, Мадярщина 7, Італія 6, Еспанія і Польща 5, Портуґалія 4, Греція 3, Румунія 2, а Югославія має на тисячу мешканців усього 1 лазничку, У Совітах одна лазничка припадає на 10.000 людей. Як при всякій статистиці треба і тут звернути увагу на різні своєрідні обставини, що заступають поняття чистоти в іншій формі. Ясно, що країни з численними ріками або морями довкола, з лагідним кліматом, який дозволяє купатись мешканцям на повітрі пів року або навіть 10 місяців, не можна рівняти з країнами, де всі мусять митись дома. Хліборобські країни не можуть мати стільки лазничок, що промислові з численними містами. Відомо теж, що нпр. на всьому просторі давньої Росії були віддавна поширені лазні дуже дешеві, навіть по селах, установа зовсім невідома по селах чи містечках західньо-европейських країн. У таких великих міських осередках як Льондон або Париж міліони мусять митися дуже часто, щоб очищувати своє тіло від пороху та диму, на лоні чистої природи ця потреба зовсім інакша.

Соломонові присуди.

Кому передати дитину?

Перед судовою поліцією у Брюсселі станув чоловік, який розвівшись із своєю жінкою хотів їй відобрати дитину. Батько твердив, що його дівчинка дуже добре виховувалась у пістунки, а його жінка поводиться з дитиною суворо і зовсім за неї не дбає. Покликані свідки з обох сторін складали суперечні зізнання. Тоді суддя наказав несподівано принести дитину і передав її пістунці, яку вихвалював батько. Дитина розплакалась і не хотіла до неї йти, хоч як пістунка ніжно до неї промовляла. Після цього передали дитину мамі. Дитина пригорнулася до мами щаслива. Рішення було коротке: дитина лишиться при мамі.

Чи фризієр відповідає за експеримент?

26-літня англійка Ізабеля Томпсон подала в суд фризієра Чарльза Кларка за те, що він зіпсував їй волосся. Її волосся зовсім позеленіло і має повно плям. Фризієр боронився тим, що попереджував свою клієнтку про небезпечний експеримент малювати волосся на зелено способом, якого він іще на ніякій іншій особі не випробував. Клієнтка хотіла відшкодування за те, що експеримент переведений на її голові фризієрові не вдався. Льондонський суддя рішив: „Хто хоче бути перший, той мусить сам брати на себе риск невдачі. Фризієр тут нічого не винен."

Папіроски кормлять.

До цікавих вислідів дійшов у своїй науковій праці молодий, але талановитий бельгійський хемик проф. д-р Наль. Вдалось йому получити харчевий екстракт і тютюн. Цей новий препарат після спалення відживлює організм. Не ріжниться він майже зовнішним виглядом від змеленої табаки і в папіросці викликує приємне вдоволення скріпленого організму.

Хемічна аналіза нового препарату виказала, що скількість нікотини обмежено в ній до мінімум. Головним змістом тієї субстанції є білко, товщ і вуглеводні.

Проф. Наль роздав свої папіроски представникам різних верств Брюселі, щоб переконатись про успіх свого препарату. Відтак обсервував, яке враження викликує на курцях його папіроска. Всі, крім одного директора банку, який волів правдивий тютюн і гаванські цигари, заявили, що нові папіроски мають знаменитий смак. Дим нових папіросок мав преґарний, ароматичний запах. Як повідомляють льондонські часописи, новим винаходом зацікавились англійські імпортери тютюну, які теж хочуть у найближчому часі заанґажувати бельгійського хемика.

Стратопляи над Копенгаґою.

Данська державна радіостанція схвилювала 1. ц. м. цілий край. За дня підчас подачі дитячої програми спікер ненадійно перервав програму і заявив, що виконання програми перерветь на кілька хвилин, щоб передати сенсаційну вістку, що про неї говорить уже ввесь світ.

„Із Східного Китаю вилетів стратоплян з 50 пасажирами на чердаку і летить до Европи тримаючись горішніх верств стратосфери. Апарат летить із неймовірною скорістю і наближається до Данії. Його причалу можна надіятись з години на годину біля Копенгаґену"

Крім цього спікер заявив, що буде передавати теж дальші інформації про лет стратопляну. Після пів години радіо сповістило, що стратоплян пролетів над Ленінградом, ще по пів години, що його бачили вже над Ютляндією. Щойно перед вечором ціла справа вияснилась. Радіостанція вшанувала першоквітневу традицію і... надула цілу Данію.

За ввесь день дістала радіостанція тисячі телефонічних запитів із усіх кінців держави. Деякі „очевидці" оповідали, що своїми очима бачили стратопляи і докладно його описували. В редакціях копенгаґських часописів обірвали всі дзвінки.

СПАДОК ЕДҐАРА ВОЛЕСА.

Едґар Волес, славний автор сенсаційних повістей, який помер перед 5 роками в Голівуді, не залишив ніякого спадку, лиш навпаки довги на 120 тис. фунтів стерлінґів. Родина небіжчика опинилась у скрутному положенні й клопотах, тому, що мусіла покривати ті всі довги. Тоді звернувся до рідні Волеса багатий американський купець Джон Жірман, який зголосився приняти на себе всі зобовязання Волеса під умовиною, що дістане всі авторські права по небіжчикові. Жірман створив акційну спілку, яка почала видавати всі ті твори Волеса які ще були в рукописах.

Нова акційна спілка мала ледви 40.000 фунтів капіталу, але вже за рік могла вона сплатити половину довгу разом із відсотками. За дальших два роки сплатила спілка решту довгу і тоді почала вести сильну пропаґанду Волесових творів серед робітничих організацій. Вислідом тієї пропаґанди була поява нових творів і збільшення накладу. Недавно, по несповна пятилітнім існуванні, спілка проголосила біланс, який виказує чистий дохід 29.500 фунтів

—o—

ПАРИСЬКІ ПАМЯТНИКИ.

Міська рада Парижа хоче позбутись з міста поганих памятників. Але від рішення до дійсної операції дорога довга. Хоч преса давно ствердила, що треба передовсім знищити статую поета Мюссе, що стоїть під самою стіною державного театру „Комедії французької", знайшлися палкі оборонці поета та традиції і ця статуя залишиться. За доби т. зв. цісарства було в Парижі не більш, як 12 памятників, за 70 літ число їх зросло до 180. У цьому числі є 53 письменників, 19 полководців (тут входить теж Жанна Д'Арк)) 10 володарів, 17 діячів, 14 учених, 7 музик, 4 духовних, 3 акторів і всього 2 різьбарів. Різьбарі, що роблять ці памятники — найбільше покривджені. А може до їх слави причиняється їх підпис на памятниках у честь інших. Кілько з теперішних памятників щезне, щоб зробити місце іншим, покищо невідомо. Відомо тільки, що французи дбають дуже за естетичний їх вигляд і мистецьку вартість.

—o—

ВДЯЧНІСТЬ ГРОМАДЯНСТВА.

Недавно бачили ми фільму про долю канадійського лікаря, якому світ завдячує такий небувалий рекорд, як життя пятерні близнят. Виявляється, що те, що показувала фільма не відбігає від дійсности. Той лікар, що спас життя пятьом канадійським сестричкам-немовлятам д-р Аллян Рой Дафо живе в нужді, бо дістає від свого місцевого шпиталю всього 75 долярів...річно. На його прохання піднесли йому тепер платню до подвійної висоти, хоч він домагався 350 дол. Водночас його вихованиці та сама влада збирають величезні гроші від туристів з цілої Америки, які хотять подивитися на восьме чудо світа.

—o—

ОТТАК СОБІ.

Вершок неповодження: бути ціле життя лунатиком і вмерти від сонішнього удару.

•

Містик — це той, що навіть пощочину вважає — ударом долі.

•

Вистане мати точку погляду, щоб нічого не бачити.

•

Краще любуватись молодим цвітником ніж старим вегетаріянцем.

•

Щоб пізнати чоловіка, треба з ним мішок соли зїсти, очевидно не анґлійської!

•

Якщо Діоґен був би на час оженився, не був би дійшов до бочки.

—o—

Розвиток українських Марійських Організацій.

ПЕРЕД КОНГРЕСОМ СЕРЕДНЄШКІЛЬНИХ МАРІЙСЬКИХ ДРУЖИН У ЛЬВОВІ.

Думка заснувати Марійські Дружини зродилася ще в 1540-их роках у молодого єзуїтського схолястика, фінляндця Івана Левніса, пізнішого учителя Collegio Romano, де 1563.р. він і заснував між гімназійними учениками Марійську Дружину. Ціль цієї першої Марійської Дружини в Римі була: щира побожність і гаряче почитання Пречистої Діви Марії, поступати в чеснотах і шкільній науці та помагати в цьому іншим. Засобами в осягненні цієї цілі були: часта сповідь, св. Причастя, вислухання Служби Божої, діла милосердя (відвідування недужих тощо) та уладжування сходин. Уже в перших десятках свого існування повстають Марійські Дружини теж поза Італією в інших краях і державах при численних колегіях і школах. Одночасно Марійський рух захоплює теж українські землі і дуже скоро тут поширився завдяки великому митрополитові гр.-кат. Церкви Йосифові Веляминовi Рутському. Митрополит Рутський не лише сам належав до Марійської Дружини, але як великий реформатор релігійного і церковного життя у гр.-кат. Церкві започаткував і створив також Марійські Дружини на наших землях.

На свої прохання папа Павло V. своїм бреве з датою 3. грудня 1615. р. дозволив митроп. Рутському засновувати на українських землях школи і при них Марійські Дружини. Тоді митрополит Рутський став засновувати з тодішніми Василіянами школи при василіянських монастирях і Марійські Дружини в цих школах. Папське бреве давало василіянським школам ті самі права і привілеї, що їх мали єзуїтські школи, а саме засновувати Марійські Дружини в себе та користати з усіх привілеїв для Марійських Дружин. Повної статистики Марійських Дружин на наших землях у XVII. і XVIII. в. ми досі не маємо. Приблизне число Марійських Дружин на українських землях можемо дістати на основі статистики шкіл Василіянського Чину. Отже в XVII. ст. Василіянський Чин на українських землях складався тільки з одної провінції Пресв. Тройці або т. зв. Литовської. Згадана василіянська провінція мала понад 60 своїх монастирів і при них 15 шкіл. А що у XVIII. в. Василіянський Чин був напередодні своєї „золотої доби", бо розрісся і поширився скрізь на українські землі, в першу чергу на Волинь, Наддніпр. Україну, Галичину і Закарпаття, то тоді напевно зросло ще більше число Марійських Дружин враз зі зростом василіянських шкіл. У XVIII. в. оо. Василіяни створили дві свої великі провінції: 1) Литовську Пресв. Тройці і Руську Покрову Преч. Діви Марії, що ними управляв протоархимандрит. Отже у XVIII. і на переломі XIX. в. аж до жахливої ліквідації унії на українських півн.-зах. землях вели оо. Василіяни понад 80 ріжних шкіл — нижчих, середніх і високих. Майже кожна така прилюдна школа мала одну, часто і дві Марійські Дружини для молодшої і старшої молоді.

В Галичині існували шкільні Марійські Дружини між іншими у василіянських школах у Бучачі від 1757. р.

Крім того існували теж Марійські Дружини для вірних. Про одну з таких Дружин знаємо у м. Білій на Підляшші при василіянській церкві. Її заснував ігумен о. Т. Щуровський ЧСВВ у 1767. р., а вже 1768. р. папа Клемент XIII. видав бреве для Марійської Дружини в Білій, поблагословив та наділив її привілеями.

Одначе українські Марійські Дружини покрили густою сіткою Галичину щойно по війні. В 1936. р. централя Марійського Т-ва Молоді обєднувала 99 Марійських Дружин, 92 Марійських Кружків і 38 Марійських Союзів, себто разом 229 діяльних організацій. З того на Львівську Архиєпархію припадає 120 марійських організацій, на Перемиську Єпархію 67 і на Станиславівську Єпархію 42 організацій, що обєднують 17.144 членів. Крім цього існує ще 85 Марійських недіяльних організацій, що мали 4.732 членів.

Щоб ушанувати митрополита Рутського, першого основоположника Марійського руху на українських землях, якого память святкує ц. р. українська католицька Церква з нагоди 300-ліття його смерти, Управа Марійського Т-ва Молоді рішила за благословенням наших Владик **уладити в перших днях червня ц. р. конгрес усіх середнєшкільних Марійських Дружин у Львові.**

При цій нагоді слід згадати, що головою Марійського Товариства Молоді є о. Іриней Назарко ЧСВВ. Органом управи Марійського Т-ва Молоді є „Вістник Марійських Товариств", що виходить неперіодично у Львові.

—o—

По широкому світі.

В індійській провінції Вазірістан вибухли нові заворушення; британська влада заповіла, що збомбардує зревольтований терен.

Румунські міністри без теки Юка і Джувара подались до димісії.

На Филипінах музулманське населення провінції Лянао викликало протихристіянські заворушення. 23 особи згинули.

У Франції застрайкували робітники ґазівні у Бресті.

Англія закупила у Злучених Державах 16 міліярдів літрів нафти як припас на випадок війни.

Німецькі міністри Ґерінґ, Гебельс, Блюмберґ і Нойрат виїдуть небавом до Риму на нараду у справах Австрії та Еспанії.

НОВИНКИ.

— Комітет „Показу можливостей розбудови рідного промислу" подає до відома, що показ продовжено до суботи 10. квітня ц. р. включно. Вступ за добровільними датками! Показ іде щодня від год. 9.—20., при вул. Костюшка 1. а I. п. Приходіть усі й оглядайте та вибирайте для себе можливість праці і заробітку! 4—4

— В справі щомісячного безплатного книжкового додатку. Нашим точним Вп. Передплатникам пригадуємо, щоби враз із передплатою на квітень прислали найдалі до 15.IV. на порто безплатного книжкового додатку 25 сотиків. Хто не долучить до передплати 25 сот., тому книжки не зможемо вислати. Одночасно звертаємо увагу, що книжковий додаток на квітень і дальші місяці дістануть безплатно тільки ті наші **точні і безпосередні передплатники**, що вплатять найдалі до 15-го кожного місяця 5 зол. за пренумерату і 25 сот. на порто. Просимо на це звернути увагу, щоб не тратити непотрібно часу й коштів на листування. Нові передплатники

ЛІТЕРАТУРНИЙ КОНКУРС „ДІЛА" Ч. 15.

Т. Б.

ЧІПЧИК.

Зі звички глянула вгору, але тим разом ясний, нахрест перечеркнений прямокутник вікна не викликав в її памяти образу Романа, нахиленого над столом. Ніякий контакт не істнував між нею і тим, що було поза нею... Зміси відбирали стукіт деревляних закаблуків по камяних сходах, осліплений рефлекс лямпи за мосяжним поруччям, але в ній була пустка. Тільки два молоти дудоніли у висках і в устах чула вона гіркий смак.

Обома руками натискає клямку і заточуючись входить до кімнати. Із-за лямпи вихиляються сині очі, золота пльомба у кутику уст то миготить то щезає. — „Роман" — шепоче їй память, — у грудях підіймається біль і розбуджує свідомість. Ідучи за жестом його руки, сідає побіч нього. Та коли Роман знову нахиляється над паперами, вона нервово шарпає його за рукав і здушеним горлом викидає слова:

— Знаю, це „Ева!"

Роман підводить голову і здивовано дивиться на Оксану. В очах його видно переляк. Щойно тепер бачить він її розгорілі очі на крейдяним лиці. Тепер він має певність, що Оксана знає вже все...

Минають довгі, тяжкі хвилини. Роман бездушно дивиться у темне вікно, а напружені нерви чекають на остаточну розмову. Але Оксана рівним, тільки дуже тихим голосом говорить:

— Ти вільний... Я їду до мами...

*

На ратуші била восьма, коли Роман доходив до віллі, яку займала молода вдова по лікарі Ева Земська. За життя її чоловіка був він тут лише раз, коли перед трьома роками переніс канцелярію зі Львова до цього провінціяльного містечка і складав перші візити. Оксана, візвана до недужої матері нескоро мала вернутись, і Роман відбував ту панщину сам. Прийняла його Ева, бо Земський саме виїхав до хорого на село. Вона відразу захопила його чаром свого усміху і золотими блисками у зеленкуватих очах. Повертаючи крутими вуличками містечка приловив себе на тім, що несвідомо повторяє — „Ева"...

Тому, що Земські ніде не бували, товариські звязки між ними і Річицькими покінчились на офіціяльних візитах. Земська більшу частину року перебувала у свояків у Варшаві та по літнищах, а Земський або тижнями сидів дома, або хорі по кілька днів вичікували його повороту з прогульок автом.

Коли несподівано помер д-р Земський, вдова передала Річицькому свої маєткові справи. Кільканадцятьтисячний маєток д-ра Земського показався лише фікцією: треба було вести переговори з вірителями, щоб ратувати остатки. Тоді то Роман часто заходив до ясної віллі, щоб повідомити Земську про хід справ.

Ева, здавалось, не розуміла свого матеріяльного становища. Терпеливо вислухувала звітів Романа, але користала з кожної нагоди, щоб перейти на іншу тему. Тому, що звикла ввесь зміст життя черпати іззовні, нудьгувала на самоті і найшовши у Романі милого співбесідника радо витала його появу. Оксана виїхала на літо до матері і Роман щораз частіше проводив вечорі в ясній віллі. Дзвінкий сміх Еви і золотаві блиски у зеленкуватих очах стали йому ввижатись щораз частіше, коли він розмовляв ділово з клієнтами.

*

Подзвонив при залізній фіртці і оминаючи погляду служниці не йшов а біг стежкою, поміж кущами жоржин. Там чекала його Ева... Був того дня у дуже доброму настрою, бо вдалося йому купити гарну площу під будову хати. Правда, мусів перебрати на себе довги попередніх власників, бо його „капітали" не покривали вартости площі, але сподівався до року сплатити всі зобовязання. Пильні справи задержали його довше в канцелярії і він спішив до Еви, щоб поділитись з нею своєю радістю. Але Ева не розуміла його вдоволення через якийсь там клаптик землі. Певна вже свого впливу на Романа навіть не старалася підійти під його настрій. Роман пробував жартами відбивати її докори, але перший раз закрався між них якийсь дивний сумнів.

*

Минув рік. Нині мав приїхати батько Еви, щоб забрати її до себе, бо вілля Земських переходила у руки вірителів. Роман хотів обговорити з ним справу свого вінчання з Евою і звязаного з ним переходу на інше віроісповідання.

Стояв перед дзеркалом і дбайливо завязував краватку. Та чи то пальці плутались йому у поспіху, чи сліпило його заходяче сонце, вузол виходив за кожним разом кривий. Увесь нервовий підійшов до вікна і шарпнув заслону; рівночасно металевий ґудзик стукнув об підлогу і покотився під ліжко. Роман надумувався хвилину, чи не взятиб йому буденне, сіре убрання, але бажання запрезентуватись добре колишньому поміщикові, перемогло нехіть до голки. Пригадав собі, що Оксана тримала все

дістануть безплатний книжковий додаток за той місяць, за який пришлють передплату в сумі 5 зол. і 25 сот. на порто.

— **Заходом Філії Союзу Українок у Львові** відбудеться в суботу 10. квітня 1937 р. в год. 7-ій в домівці при вул. Сикстуській ч. 46 **повторення показу мод.** Вп. п. О. Остапович, фірми „Міка" і трикотарської робітні Вп. М. Зеленої. Просимо численно явитися. Гостям раді! 614

— **Українське Лікарське Т-во** улаштовує товариські сходини у домівці „ОКО", вул. Косцюшка ч. 3 в пятницю 9. ц. м. в год. 7.30 вечором. 612

— **Союз адвокатських аплікантів у Львові** повідомляє, що в пятницю 9. квітня в год. 7.30 веч. у льокалі союзу при вул. Коперника ч. 7 д-р Северин Розмарін виголосить реферат п. н. „Конкубінат у світлі дивільного права".

— **Засідання Фільольогічної Секції** Наукового Товариства ім. Шевченка відбудеться в суботу 10. квітня 1937 р. в 18. год. в бібліотечній кімнаті. На денному порядку: 1. Д-р І. Зілинський: Взаємини між польською й українською мовою (вреферує д-р В. Сімович); **2. Поточні** справи.

— **Академічні Вечорі у Львові і в Яворові.** В неділю 11. ц. м. в год. 18. відбудеться в салі „Української Бесіди" у **Львові** (Рутовського 22) виклад п. н. „Українські деревляні церкви" (зі світлинами). Прелегент: д-р М. Драган. — Того самого дня і в тій самій годині відбудеться виклад у **Яворові** п. н.: „Літературні здобутки в 1936 р.". Прелегент: д-р М. Гнатишак.

— **Господарське значіння українських залізниць** — під таким наголовком відбудеться 9. ц. м. відчит інж. доц. Е. Сковича з Праги, у викладовій салі Українського Наукового Інституту в Берліні. Початок відчиту в год. 8. веч.

— **Остання радіова українська авдиція,** що відбулася 6. ц. м. у львівському радіо, на жаль, пропала для численних слухачів тому що наша преса звернула за слабо на неї звдалегідь окрему увагу читачам. Д-р Денис Лукіянович мав інформаційний відчит про Шевченка по польськи для всіх, що мало ознайомлені з творчістю поета. Серед головних моментів життєпису прелегент давав характеристику різносторонього таланту автора „Кобзаря", гарно і цікаво. Доповнювали прелекцію дві короткі деклямації Л. Кривіцької „Лічу в неволі" та „Сестрі". Головно „Лічу в неволі" вийшло незвичайно гарно — силою своєї експресії, зразковою дикцією та глибоким чуттям.

— **Лицей у Чорткові.** М-ство освіти згодилося на отворення загально-освітнього лицею в Чорткові з початком шкільного року 1937-8 при державній гімназії. Лицей матиме відділи: гуманістичний і математично-фізичний. Міська рада в Чорткові визначила на будову новочасного будинку, в якому буде приміщуватися і лицей, 100.000 зол., деяку кількість будівельного матеріялу та парцелю під будову.

потрібне до шиття в тектуровій коробці у шуфляді шафи.

Коробок було кілька. Нервово перекидав стоси папірів, рахунків, листів, рукавичок та знимок і щойно у гарній, гуцульській касеті побачив голку. Щоб до неї дістатись, викинув клаптик білого шовку з китичкою із рожевих стяжок. Щось знайомого усміхнулося до нього і примусило розгорнути звиток. Був це малесенький чіпчик із двома рожевими китичками по боках. Враз пригадалось йому, як у зимовий вечір стояв побіч Оксани та взявши з її рук цей чіпчик натягнув на звинений пястук і олівцем дорисовував на верху руки: очі, носик і уста. Оксана, заливаючись сміхом, тулила його руку до себе та приспівувала: „А-а-а, а-а-а..."

Мимовільна усмішка перебігла по його лиці і пропала серед зморщок, що вже збіглися на чолі. Механізм памяти раз уведений у рух викидав на екран свідомости забуті реквізити, уставляв вилинялі декорації і виводив статистів. Пошарпані часом образи чергувались хаотично: старий жид вичікував на сходах, допоминаючись незаплаченого комірного; засушений панок ховав у коробку дві обручки; Оксана порола рукав шлюбної сукні і шила чіпчик; чоловік у білім одязі виносив маленьку домовину, а старий лікар нахилився над ліжком Оксани і стискаючи спочутливо його руку, повторяв без переконання: „Буде жити... буде жити..."

У сусідній кімнаті вдарив годинник. Роман здригнувся. Пригадав собі, що там чекала його Ева.

Але дитячий чіпчик, що виплив із дна його споминів на поверхню, забарвив усі образи таким теплом, що образ Еви затерся.

Вийшов із кімнати на двір з таким почуванням, якби не знав, чи ще вернеться.

Проти підвишки цін цегли.

ВАРШАВА, 8. 4. ПАТ. У звязку з підвишкою цін цегли прем. ген. Славой-Складковський доручив усім воєводам негайно визначити ціни цегли, що не можуть перевищити цін цегли з липня 1936. р. на вільнім ринку з тим, що воєводи можуть взяти під увагу лише пізніші зміни заробітньої платні. Ціни цегли повинні обіймати: 1) ціну льоко цегольня і 2) ціну льоко будівельна площа. Ціну льоко будівельна площа осягається таким чином, що до ціни льоко цегольня докладається дійсні кошти залізничого транспорту, або кошти транспорту фірами. Завжди буде обовязувати ціна льоко цегольня, або ціна льоко будівельна площа. Таким чином ціни льоко будівельна площа уможливлять покупцям купувати цеглу зпоза місцевих цеголень, що дешевше продукують.

Хвиля страйків в Америці та Европі.

ЛЬОНДОН, 8. 4. ПАТ. Страйк у шотляндському металюргійному промислі, що тягнеться вже 12 днів, поширюється. Крім гут у Паркгед, Бердмор і Глезго, застрайкували нині нові фабрики в Клейд і 250 монтерів у фабриці льокомотив у Гайдпарку. Тепер страйкує коло 9 тисяч робітників.

ПАРИЖ, 8. 4. ПАТ. Робітники газівні у Бресті рішили приступити нині до страйку, домагаючись підвишки платень і задумують окупувати газівню. Населення міста повідомили, щоб з огляду на можливість нещасливих випадків перестало користуватись газом.

НЮ-ЙОРК, 8. 4. Г. Форд заявив, що його підприємства не признають ніяких професійних союзів і не будуть з ними переговорювати у справі збірних договорів.

ОТТАВА, 8. 4. ПАТ. У фабриках Дженерал Моторс у Канаді вибухнув загальний страйк тому, що дирекція відмовилася приступити до договору, підписаного в Детройт. Страйкує 3.700 робітників.

ВАШИНГТОН, 8. 4. ПАТ. Сен. Робінсон з демократичної партії зголосив законопроєкт з осудом окупаційних страйків Цей законопроєкт є першою заявою офіційних кол у справі окупаційних страйків, що їх число постійно зростає. Публична опінія домагалась, щоб у справі легальности цих страйків заявився президент та уряд.

ЛЕТ ТОКІО-ЛЬОНДОН.

ТОКІЮ, 8. 4. ПАТ. Агенція Домеі звідомляє, що пільот літака „Божеський вітер" телеграфував із Карачі, що перелетів 8.470 км. за 28 год. 20 хв. і 23 сек. Лет відбувся в добрих умовинах, за виїмкою відтинка Токіо-Ганої, на якому була страшна погода. Летун дякує управі летовищ і японським кольоніям за те, що його щиро приняли по дорозі. Летуни нині попол. хочуть осісти в Атенах, де заночують. До Льондону сподіються прилетіти завтра коло полудня.

Радіо-телеграфічна комунікація між Москвою і Прагою.

МОСКВА, 8. 4. ПАТ. ТАСС повідомляє, що від 5. квітня ц. р. відкриють безпосередню радіотелеграфічну комунікацію між Москвою і Прагою.

Показ рідного промислу в Любачеві.

Заходом Філії Союзу Українських Купців у Любачеві і при співучасти Кооперативного Осередка в Олешичах під протекторатом „Центросоюзу" та Союзу Українських Купців у Львові уладжено в Любачеві **Показ виробів рідного промислу.** Відкриття вистави відбулося дня 7. ц. м. у трьох салях і на сцені „Просвіти". По Службі Божій маси народу з Любачева, з поблизьких і дальших сіл, з Чесанова, зібрались біля „Просвідверей розбудив домашніх, які вчинили крик, ти", де уладжено показ рідного промислу. О. кан. Гірняк у сослуженні трьох священиків відправив молебен з цього приводу, а о. Іванусик виголосив відповідну, патріотичну промову до приявних, що прибули оглянути гордощі нашого молодого промислу. Опісля о. кан. Гірняк перетяв ленту і салі „Просвіти" заповнились вмить по береги.

Приявних привитав від організаційного комітету д-р Дякун. З черги складали привіти представники місцевих і позамісцевих установ. П. Вахнянин від місцевої філії Союзу Українських Купців подякував усім тим, що приймають участь у виставі своїми експонатами, себто промислові осередки зі Львова та Яворова; від філії „Просвіти" в Любачеві м-р Кульчицький, від кооп. осередка в Олешичах дир. Гримак, від „Центросоюзу" та Суспільного Промислу дир. Заяць, від „Української Преси" ред. В. Качмар, від „Народньої Торговлі" п. Прощишин, від „Фортуни Нової" п. Луців, від „Союзу Українських Купців" інж. Крохмалюк.

На закінчення офіційної частини свята злучені хори з Любачева та Залужа під орудою Кривашка відспівали національний гимн і гості почали оглядати виставу.

— **Драма Кропивницького в радіо.** 10-го ц. м. буде трансмітувати кошицька радіостація драму Кропивницького „Дай серцю волю, заведе в неволю". Авдиція зачнеться в год. 18. вечором.

— **Напад бандитів на приходство в Лисиничах к. Львова.** В ночі з 5. на 6. ц. м. якісь незнані бандити вирізали подвійні вікна парохіяльної канцелярії і вдерлись до приходства в Лисиничах, де розбили шафи з метриками і з книжками, шукаючи за грішми. Не найшовши нічого, бандити виломили двері до другої кімнати і не найшовши там теж нічого, виломили зачинені двері до третьої кімнати. Тріскіт виломлюваних заалярмували варту зі села. Бандити втекли вікном до недалекого лісу, забираючи зі собою кілька літер вина і бутлю соку. Повідомлено щойно поліцію з Кривчич, яка почала розшуки за бандитами. За короткий час тричі обрабували злодії церкву в Лисиничах і тричі приходство. У селі трапляються дуже часто крадежі і люди тримають дріб, збіжжя й муку по хатах. Грізний стан безпеки витворюють ріжні волоцюги „безробітні", які з працею не мають і не мали ніколи нічого спільного. Тільки за один день було таких волоцюг 18 на приходстві, які нахабно домагались їжі і грошей. Старжинський з доручення полк. Коца тимчасову президію округи. Предсідником тієї президії є проф. Л. Колянковський, а членами пп. Бембнович, Бушек, Дажванський, Валіхевич, проф. Фішер, Ковалевський, през. Островський, Пфав, Ставничий, Сьвігост, Семкович, Шпаля, Ума і пос. Вагнер.

Зі судової салі.

НАЙВИЩИЙ СУД ЗАТВЕРДИВ ПРИСУД НА Г. МАКІТРУ.

Найвищий Суд у Варшаві затвердив присуд окружного суду в Золочеві, який засудив Григорія Макітру, б. поручника УГА та учителя на 15 років вязниці. Найвищий суд приняв за доказане, що Макітра взяв участь в ролі прокуратора в військовому суді в Золочеві 1919 р., де засудили 17 поляків на смерть за державну зраду.

КАРА СМЕРТИ ЗА ВДУШЕННЯ.

Перед апеляційним судом у Познані станули Ян Вненк і Францішек Кубяк, що їх засудив окружний суд у Познані за задушення Шперлінґівної — Вненка на кару смерти, а Кубяка на 15 літ вязниці. Підчас апеляційної розправи обвинувачені намагалися перевести доказ правди на умовину, що Шперлінґівна померла підчас недозволеної операції. Одначе знавці заявили, що Шперлінґівну вдусили при допомозі хустки. Суд затвердив присуд першої інстанції та засудив Вненка на кару смерти, а Кубяка за співучасть на 15 літ вязниці. В мотивах суд зазначив що злочин підготовив Вненк, що хотів позбутися невигідної коханки.

— **Арештування в Станиславівщині.** В Станиславівщині арештували на днях Чижевського з Бабина, Дяченка М. з Боднарова, просвітянського організатора Скорція з Ганусовець та трьох

комунізуючих в тогож села. По переслуханню Чижевського, Дяченка і двох комунізуючих звільнили. Арештували також Никифорчина й ще кількох організаторів з тов. „Відродження“ на Станиславівщину, однак годі усталити, хто арештований, бо їх забрали з ріжних місцевостей.

— **Загроза смертної кари.** 17. березня м. р. вбито задля грабежі в Янові Беріша й Рухлю Фрідмана в їх хаті. Як підозрілих у цьому вбивстві поліція арештувала 27-літнього Миколу Мисака з Вишенки та Ярослава Хавалка, а як співучасників злочину Миколу Кенціра та його жінку Катерину. У пятницю, 8. квітня ц. р., почалася проти всіх згаданих розправа перед львівським судом присяглих. Підсудні призналися до злочину. Головним обвинуваченим грозить кара смерти.

— **Протижидівські заворушення в Журавні.** Дня 6. ц. м. в Журавні на ярмарку прийшло до заворушень, які скінчились пораненням кількох осіб. На торговій площі, де було понад 3 тисячі осіб почалась між жидами й селянами суперечка й бійка. Коли поліція арештувала двох селян, учасники ярмарку намагались відбити арештованих. Поліція розганяла товпу і ранила Григорія Джуба, Павла Якимова з Рогатинщини і Франца Бахерта. За участь в заворушеннях арештували 8 осіб, між ними Юрка Вазицького з Вишкова.

— **Велика пожежа.** В Бовшеві пов. Рогатин пожежа охопила ціле село. Дотепер згоріло 20 хат. Пожежна сторожа приїхала з Бурштина і Рогатина. Одночасно влада візвала допомоги зі Станиславова.

— **Найвищий Суд затвердив присуд на Лякса.** Найвищий Суд розглядав справу станиславівського адвоката С. Лякса, обвинуваченого за фінансовий проступок. Львівський апеляційний суд засудив Лякса на 3 роки вязниці. Оборона і прокуратор внесли касацію, одначе Найвищий Суд затвердив присуд апеляційного суду і Лякс мусітиме своїх три роки відсидіти.

— **Краєва хроніка.** У Лехові к. Монастириськ двох нічних сторожів Василь Кашуба і Степан Бойко напали вночі на Мих. Новицького, який переходив полем і побивши його, пограбили йому 10 зол. та електричну ліхтарку. — В Небильцях під Ряшевом двох ровесників 17-літній Мазур З. і Ян Солтис напали на 16-літнього Романа Бобера і покололи його смертельно ножами. Суд засудив Мазура на дім поправи а Солтиса на півтора року вязниці. — Оноді втопились у Дністрі Василь Яковець та Іван Попович з Хмелевої пов. Заліщики, які хотіли переїхати човном Дністер. — У Ярчівцях біля Зборова поліція приловила 4-х злодіїв, які старалися обікрасти господарство Михайла Дембіцького. — У Зарубах пов. Золочів невідомий винуватець пострілив побережника Степана Вагулу.

— **Жахливий випадок дитини.** У Красній п. Турка трапився справді жахливий випадок. Малий 10-літній хлопчина Павло Зубкович ніс із шинку до дому 4 пляшки пива. Ідучи пільною стежкою, вже близько дому впав так нещасливо, що стовк одну пляшку. На шклі тієї пляшки розтяв собі смертельно горло. По кількох хвилинах хлопчина сконав.

— **Свистав у суді.** Перед окружним судом у Ряшеві відбувався м. місяця процес за грабунковий напад. Підчас промови оборони один із глядачів, невдоволений із способу оборони, свиснув на салі демонстраційно. Предсідник змісця засудив демонстранта на 3 дні арешту. Крім цього демонстрант (жидівський втікач з Німеччини) Герман Шаргель відповідав перед судом за своє вимилування до свистів. Його засудили на 3 місяці вязниці.

— **Ленін на 100 метрів.** У Москві будуватимуть т. зв. „палату совітів“ на місці церкви Хреста Спасителя. Давній плян трохи змінять, бо окрема комісія прийшла до висновку, що памятник Леніна, який спершу проектували на 65 м. високий, мусить бути високий на 100 м., бо тільки такий Ленін буде виниятково „монументальний і переконливий“.

— **45 цм. простору для кожного коронаційного гостя.** Провідник коронаційних парад підчас коронації Юрія VI. визначив кожному запрошеному гостеві у вестмінстерській катедрі місце, яке матиме 45 цм. простору. На такім малім просторі мусітимуть стояти всі князі у мантіях ваги 6—8 кг. майже сім годин. Тому теж всі пані приладять собі флякони з цілющими солями. Найгірше таки прийдеться терпіти королеві, який носить корону ваги $1^1/_2$ кг.

— **Ріжні вісти.** 15. ц. м. починаються врочистости з нагоди 100-ліття атенського університету. Прийдуть делегації із 110 університетів. — На час париської вистави на пароплавах лінії Ню-Йорк—Франція замовлено 302 тис. місць. — Льондонські шофери автобусів погрожують страйком підчас коронації, якщо їм не признають $7^1/_2$ годинного часу праці замісць дотеперішнього осьмигодинного. — Справа воздушної комунікації кріз Атлянтик станула на мертвій точці, бо канадійський уряд домагається, щоб кінцевою стацією був не Ню-Йорк, тільки одно з канадійських міст.

— **Музей Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові,** вул. Чарнецького 24, мав у місяці березні 90 катальогових чисел приросту до ч. 27.378 включно. В поодиноких відділах прибуло предметів: етнографія краєва 236, етнографія екзотична 3, археольогія доісторична 92, археольогія історична 12, побутова старовина 1, історичні памятки 12, малюнок 1, рисунки 5, неліпки 213, репродукції більші 38, відбитки топографічні та портретові 197, альбоми репродукцій 3, фотографії 46, монети 56, банкноти 233, медалі 2, відзнаки 12, підручна бібліотека 2. Жертводавцями були пп.: Бобяк О., Бок О., паст. Бучак Л., Ганкевич К., Гриник Д., д-р Дербичева М., дир. Дорошенко В., д-р Електорович В., учит. Заклинський Б., проф. Корнацький М., ред. Козак Е., о. Кохалевич М., проф. Кіт М., д-р Левицький В., Міляновa Я., Музикова Я., Мішій Е., рев. Мельничук М., Мирош І., Насс Я., Ніжанківський Т., Орач М., д-р Огоновський В., Пир'г Р., Перейма В., д-р Пачовський В., дир. Погорецький В., Рожанковський В., Саддит Ю., д-р Сайкевич П., проф. Сокіл І., радн. Сопотницький О., вид. „Українська Культура“, д-р Чайковський Б., Юрків Е. Управа Музею складає всім щиру подяку. Відвідувачів було 45, у цьому прогулька хліборобської молоді із Звенигороду та краєзнавчий гурток читальні „Просвіти“ із стрийської дільниці у Львові.

Руханковий вечір Сокола-Батька.

День 7. квітня ц. р. запишеться гарною сторінкою в нашій фізичній культурі. Сокіл-Батько і сокільські гнізда Львова влаштували в салі Народнього Дому руханковий вечір, що і програмою і зразковим виведенням її далеко відбігав від дотеперішніх наших тіловиховних імпрез. Усі тіловиховні свята, змагання й пописи мають свою притягаючу атракційну силу і дають перегляд праці й досягнень наших тіловиховних установ та вказують, наскільки вони додержують кроку загальному розвоєві фізичної культури в світі. Дають вони теж багато емоційних вражінь глядачам, бо представляють силу, здоровля, гарт і дисципліну молодого покоління з усіми його прямуваннями до змагу та перемоги. Тому не дивно, що саля Народнього Дому була переповнена громадянством, що прийшло приглянутись вислідам тіловиховної праці Сокола-Батька, якого щорічні пописи мають уже заслужену славу.

Зачався вечір сокільським звітом. На сцені уставилося 160 вправляючих, усі в приписаному одязі; звіт зложив начальник О. Вальчик заст. голови С.-Б. інж. А. Паліеві, після чого інж. Палій виголосив промову (передаємо її на іншому місці. — Ред.). Промова й ефектовний звіт зробили дуже бадьоре вражіння і під оплески видців зійшли зі сцени сокільські рої, щоб зачати властивий виступ.

Перші вправляли молодші учасники на високому коні, що виконали вміло свої вправи. Відтак ішли вправи старших учасників металевою палицею та шаблями до шерму. Уклад вправ нач. О. Вальчика дуже ефектовний, надається до виконання на сцені і буде напевно мати великий успіх на всіх виступах. Після цього 2-ий рій членів під проводом заст. нач. В. Савяка вправляв на високих поручах. Кожний руховик виконував дві обовязкові вправи й одну вибрану довільну. Уклад цих вправ був доволі складний і нелегкий, до опанування їх мусіли руховики довго й послідовно вправляти. Із запертим віддихом стежили глядачі за кожним вправляючим та всіх щиро оплескували. Деякі руховики виказали зразкове опанування приладу, при чому стояння на руках, обстрімка обоніж, перекучка понад поруччя представляє вже вищу клясу, до чого треба великого самоопанування, напруги й упертої праці.

Після цього 12 сокілок в одностро́ю виконало вперше вільноручні вправи, що призначені до виконання на майбутньому здвизі. Уложив ці вправи провідник С.-Б. В. Тихолів, що вже давніше укладав збірки вправ для сокілок. Одначе в цій збірці вправ найкраще зумів він получити пластичні рухи в дуже оригінальні образи. Самі вправи призначені передовсім до масового виконання на площі, але й на сцені роблять надзвичайно вражіння. Виконання цих вправ сокілками було бездоганне.

У часі короткої перерви поставили руховики на сцені друшник. На друшнику вправляв 1-ій рій членів під пров. нач. інж. Благітки. Вправи були дуже складні, що лучили в собі елементи вищого ступня і виявили дуже поважний поступ у сокільській приладівці.

До найкраще виведених точок програми слід зачислити вправи з обручем, укладу інж. Благітки. Їх виконання було справді зразкове і 3-ій рій членів виявив у них не тільки знамениту руханкову заправу, але й збірну взаїмну співпрацю руховиків, що має незвичайне виховне значіння. Ці вправи уложені для виконання на сцені.

Приладівка руховичок була заступлена вправами на поручах сокілок. Вони вивели т. зв. олімпійську вправу, що її виконували змагунки на минулорічній Олімпіяді. У більшості виконання цієї вправи сокілками було наскрізь поправне, при чому деякі виявили знаменитий вишкіл. Доволі ріжноманітні були довільні вправи, з особливим пристосуванням рівноважних вправ. У підготування цих вправ вложено багато зусиль; великий рій руховичок вказує, що й жіноцтво в сокільстві не цурається приладівки.

Багато гумористичного настрою ввели доліввкові вправи, що вимагають зручности, взаїмного порозуміння та співпраці руховиків. Розмах цих цікавих вправ задержувався на обмеженім місці малої сцени.

Після того рій сокілок виконав танок на народніх танкових мотивах укладу м-ра Скрипійової. Сцену заквітчали сокілки прегарною народньою ношею, даючи доказ, що плекають у себе також наші народні вправи-танки.

Цей вдатний вечір закінчився живою картиною, що представляла сокільську працю і запрошення всіх до сокільського гурту. В піднесеному настрої відспівано сокільський і національний гимн.

Настрій свята був дуже бадьорий. Треба підкреслити передовсім зразкове виведення збірних вправ, велику скількість вправляючих та незвичайно вдатний уклад цих вправ. Вправи на приладах і доліввкові проломили вже у нас перші загороди. Тепер можна буде піти у напрямі стилевого, чистого виконування вправ і докладного лучення елементів в одноцілу вправу. Тоді зникне проволікання і виконання вправ досягне мистецького рівня. **Т. Б.**

—o—

Спорт.

ТРІЙКОВИЙ ТУРНІР ВІДБИВАНКИ В САЛІ.

Вже в найближчу суботу й неділю 10. і 11. ц. м. відбудеться у Львові цікава імпреза з ниви відбиванкових змагань у салі, а саме трійковий турнір ОС. „Плай“. Подібний турнір був вже мин. року та стрінувся зі загальним вдоволенням. Цього року буде він переведений ще старанніше, бо Плай хоче в цей спосіб відсвяткувати закінчення 5 літ своєї діяльности. Тому організатори подбали не тільки про участь львівських дружин, але також дружини Пласту зі Самбора. Через те спортова вартість турніру сильно зросла.

Трійковий турнір відбудеться в салі С.-Б. в суботу пополудні — елімінації і неділю рано — фінали.

УКРАЇНА — II. СОКІЛ.

Другі з черги змагання за мистецтво Окружної Ліги гратиме українська репрезентаційна одинадцятка з незвичайно амбітною одинадцяткою II. Сокола, яка вже неодному противникові зготовила неприємну несподіванку. Щоб перед такими несподіванками оберегтись, Україна виступить до цих змагань у свому найсильнішому складі з Петровом на середині нападу і Гуцулом на воротах. Можна надіятись, що гра Петрова на середині нападу не тільки скріпить дружину, але й приверне нападові його давню стрілову диспозицію та пробоєвість.

Початок мистецьких змагань у год. 4 попол. В годині 2 попол. гратимуть товариські змагання Зоря — Україна І б. У дружині України гратимуть Богурад, Романець, Шумовський, Гошовський та інші.

СЕНЗАЦІЙНА ПОРАЗКА СПАРТИ.

Правдивою сензацією в мистецтвах чеської державної Ліги була поразка Спарти (не як ми помилково подали виграна) з Вікторією Пільзно 1:3. Ця програна Спарти дозволила Славії закріпитись ріжницею трьох пунктів за перше місце. Також друга дружина Пільзна С. К. Пільзно виграла з Кладном 5:3, а не програла.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

Dr. Jan Bobrzyński: BOLSZEWICKA PRAWDA. II. wydanie. Nakł. miesięcznika „Nasza Przyszłość“ oraz Związku polskiej myśli państwowej. Warszawa, marzec 1937. Str. 89, 8°.

S. M. Kuczyński: CZAS I MIEJSCE ODGRANICZENIA SIĘ UKRAIŃCÓW OD MOSKOWITÓW. Nakł. „Biuletynu Polsko-Ukraińskiego“. Warszawa 1937. Str. 34, 16°.

—o—

Театри.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича

КОЛОМИЯ:
9. IV. Чорногора в огні (Довбуш).

СНЯТИН:
10. IV. Шаріка.
11. IV. Вій.
12. IV. Чорногора в огні (Довбуш).

ГОРОДЕНКА:
14. IV. Шаріка.
15. IV. Шалапут.
16. IV. Вій.
17. IV. Шаріка (вдруге).
18. IV. Чорногора в огні (Довбуш).

Укр. Мол. Театр „Заграва" під арт. пров. В. Блавацького.

ДРОГОБИЧ:
9. IV. Муралі.

ТУСТАНОВИЧІ:
10. IV. Т. Шевченко.
11. IV. Муралі.

ТРУСКАВЕЦЬ:
12. IV. Т. Шевченко.
13. IV. Муралі.
14. IV. Земля (Стефаниківська академія).

Великий Театр:

Пятниця, 9. IV. год. 7.30 веч. „Мадам Сан Жен".

Субота 10. IV. год. 8. веч. „Тоска" опера.

КІНА.

АПОЛЬО: „Аллагів город" з Марл. Дітріх і Чарл. Боєром.
АТЛЯНТИК: „Місячна соната" з Іґн. Падеревським.
ВАНДА: „Сон ночі літньої" і „Переможці джунглів".
ҐРАЖИНА: „У сяйві сонця" з Ів. Кепурою.
ЕВРОПА: „Три сестри Пенні".
КАСІНО: „Камелієва жінка" з Гретою Ґарбо.
КОПЕРНИК: „Як вам подобається" (на осн. Шекспіра) з Елисаветою Берґнер.
МАРУСЕНЬКА: „Багате бідніятко" із Шерлею Темпель.
МЕТРО: „Забута людина", „Пригоди цесоміа".
МІРАЖ: „Володар підводного царства з Льон Чапеом.
МУЗА: „Сан Франціско".
ПАЛЯС: „Ординат Міхоровський" с Тамарою Вишневською.
ПАН: „Пан із мітлівцями" з Ґейрі Купером.
ПАКС: „Пастер".
РАЙ: „Малий король".
СВІТ: „Прозажена".
СТИЛЕВЕ: „Право до щастя" та ревія.
ТОН: „Королева джунглів".
УТІХА: „Тайна бригада" та ревія.
ХИМЕРА: „Соловейко з Відня" з Мартою Еґерт.

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Марійська 5.)
„Сім".

Ширіть наш часопис!

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Пятниця, 9. квітня 1937.

Берлін (357) 20.40, 21.00 Симф. концерт. **Білгород** (437) 18.00 Нар. пісні, **Будапешт** (550) 12.05 Концерт орх., 13.30 Солісти, скр., форт., 17.00 Сельоя квінтет, 18.40, 19.00 Циг. музика, 19.30, 20.00, 21.00, 22.00 Опера, **Відень** (507) 12.00, 13.10 Концерт, 17.05 Для дітей, 17.25 Спів. ресіталь А. Дермото, тенор, 17.45 Спів, Я. Гарде скр., 19.25, 20.00 Великий концерт бажань, 20.35, 21.00 Твори Прокоса, Рокитьо соправ. 22.30 Розр. музика, **Дайтшляндзендер** (1571) 10.50 Для дітей, 14.00 16.00 Музика, 18.00 Камер. концерт тріо, 19.00 Розр. музика, 20.10 Серенади й танки, **Міляно** (369) 17.15 Танц. музика, 20.40 Розр. музика, 21.45, 22.00 Симф. концерт, **Мінхен** (406) 12.00 Військ. орх., 16.30 Солісти й орх., 19.00 Симф. концерт, **Прага** (470) 10.15 Весняні пісні, 17.05 Квінтет а-дур Моцарта, 20.15 Лотиські пісні, 21.00 Орх. концерт, **Радіо Парі** (1648) 13.15, 17.30, 18.30 Спів. ресіталь, 16.00 Камер. музика, 18.45 Віольончеля, 19.45 Форт., 20.15 Вок. квартет, 21.00, 22.00 Давні й нові пісеньки, **Рим** (421) 16.00 Скрипковий ресітаблаг Міши Ельмана, 21.00 Вечір неаполітанських пісеньок.

Субота, 10. квітня 1937.

Берлін (357) 18.15 Весела пятка, 19.15 Камеральна музика, **Білгород** (437) 18.30 Нар. пісні, 20.00, 21.00 Гумор, 21.30, 22.00 Хор, **Братислава** (299) 19.15 Словацькі нар. пісні, **Будапешт** (550) 13.30 Симф. орх., 17.00 Мадярські пісні, форт., 20.00 Концерт орх., 21.40, 22.00 Циг. музика, **Відень** (507) 15.35 Хор, 19.10 Констелі Фрателіні, 19.30, 20.00, 21.00 „Брудер Штраубінгер" оп. Айслера, 22.20 Скрипковий ресіталь Риш. Одноп̇осова, **Дайтшляндзендер** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Нар. пісні й танки, хор, орх., 19.00 Веселі мельодії, 22.30 Нічна музика, **Кеніґсберґ** (291) 20.10, 21.00 „Німета лялька" оп. Ів. Штравса, **Міляно** (369) 17.15 Камер. музика, 20.40 Легка музика, 21.00, 22.00, 23.00 „Кармен" оп. Бізета, **Мінхен** (406) 9.00 Музика, 14.25 Камер. музика, 18.00 Розр. концерт із Байрайту, 19.40 Форт. ресіталь, 20.10 21.00 Веселий вечір, **Прага** (470) 15.00 Сто хвилин співу та легкої музики, 18.55 Концерт орх. Нім. Театру, спів, форт., 22.35 Танц. музика, **Радіо Парі** (1648) 13.15 15.00, 19.45 Спів, 20.15 Віольончеля, 20.30, 21.00, 22.00 Бремсів фестіваль, **Рим** (421) 17.15 Квартет, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00 „Катруся танечниця" оп. Гільберта, 23.15 Військ. орх.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Пятниця, 9. квітня 1937.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл, 11.30 Для шкіл: „Античність в кормі „Рим", 11.57 Сигнал часу, 12.03 Р. Штравс, гр. пл., 12.40 Полудневий денник, 12.50 Городець при хаті, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Легка музика з гр. пл., 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Львівська молодь перед мікрофоном: „Весна їде" 15.55 Туристичний інформатор, 16.00 Програма на завтра, 16.05 Едита Льорзи, гр. пл., 16.15 Гутірка з хорими, 16.20 Спортовий порадник, 16.30 Орхестра, 17.00 Загальноосвітні лекції, 17.15 Концерт солістів, форт., спів, 17.50 Говорена енциклопедія, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Промова окр. голови Уряду Ф. В. і В. Пр. Львів, 18.15, 18.20 Спортовий порадник, 18.35 Паташ: Циг. музика, гр. пл., 18.40 Мої образки, 18.50 Лісові новини, 19.00 „Виговорилися" скеч Раорта, 19.20 З піснею по краю, 19.45 „Обой, трубка та фагот" (із циклю: Інструменти симф. орх.), 20.05 „Марія" оп. Ром. Статковського; у перерві коло год. 20.45 Веч. денник, Актуальна гутірка, коло год. 22.00 „Марія" Мальчевського (фрагм.), 22.30 Танц. музика з гр. пл.

Субота, 10. квітня 1937.

6.30 Ранішня авдиція, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика, гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для шкіл: Співаймо пісеньки, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Орхестра, 12.40 Полудневий денник, 12.50 Відживна вартість і спосіб використовування краліого м'яса, 14.30 Весела авдиція для дітей: „Іменини Леонтина", 15.00 Господарські вістки, 15.15 Океч. реклама ККО, 15.21 Легка музика, з гр. пл., 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Легка музика з гр. пл., 15.50 Гутірка про моди, 16.00 Програма на завтра, 16.05 Легка музика з гр. пл., 16.15 Веселі сповіди, 17.00 Концерт солістів: спів, скрипка, форт., 17.50 Огляд видань, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Промова голови окр. уряду Ф. В. і В. Пр. Познань, 18.15, 18.20 Спортові вістки, 18.25 Органи сольо, гр. пл., 18.35 Львівський актуальний фейлетон, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Прапори на могилі, 19.30 Леоп. Левандовський: Орх. концерт, 20.30 Літер. новини, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Мішаний хор, віол. форт., 22.00 Весела Сирена: Закопанські гутірки, 22.30 Танкова музика; у перерві Останні вістки.

Радіокутик.

ПРОГРАМОВА АНКЕТА В ПІВДЕННІЙ АФРИЦІ.

В розписаній Африканським Радіовим Т-вом програмовій анкеті взяло участь 50.000 осіб, тобто майже 1/3 загалу слухачів. Показалося, що найбільш осіб слухає авдицій від 7 до 8 пополудні, а найменш — поміж 4—5 пополудні і від 11 до 12 в полудне.

Уподобання слухачів є такі: — найбільший успіх має легка музика, потім інформації, танкова музика, клясична музика, оперова, концертові твори, богослужения, сольова гра на інструментах, комедії, мужеський спів, драми, короткі сцени, радіові відомості, фізична культура, бесіди про подорожі, справоздання спортові, господарські, жіночий спів, бесіди про книжки, куток для дітей і врешті — ранішні бесіди для жінок.

СПІЛЬНИЙ ВІДБІР В АБІСИНІЇ.

Для італійського уряду є питанням великої ваги уможливити европейському населенню з Абісинії, особливим кольоніяльним офіцірам, програми, які видають з Італії.

З огляду на те, що є причини атмосферичних радіовий приймач в Абісинії дуже дорогий і лише невелике число людей може його дістати, на публичних площах в Адис-Абебі й інших місцевостях усталено апарати для спільного відбору.

У цей спосіб велика кількість людей може слухати програми, які передають з італійської короткохвильної стації.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Купно — продажа: Бельги бельг. 89.03, 88.60, Долари американські 5.27·00, 5.24·50, долари канад. 5.27.50—5.25 00, Фльорени гол. 289.27—287·55, Франки фр. 24.35—24.21, Франки швайцарські 120·50—119·70, Фунти анґл. 25.92—25·76, Ґульдени данц. 100.20—99.80, Корони ч. 16.20—15.50, Кор. дан. 115·69—114.85, Кор. норв. 130.15—129.20, Корони шв. 133.63—132.65, Ліри італ. 24.20 — 23.50, Марки фінл. 11.45—11.00, Марки нім. 123·00—120·00, Шил. австр. 97.00—96.00. Марки нім. срібні 130, 127.

Акції.

Банк Польський 102·00, Цукор 30·50, 30·75, Вугіль 20·75, Ліліпоп 13·50, 13·65, Островець 29·00, Стараховичі 32·75, 33·65, Габербуш 38,00.

Тенденція дещо сильніша.

Папери.

3 поз. інвест. 1. ем. 65·50, серія непот. 2 ем. 64·50, серія 83·00, 5 пр. поз. конв. 55·50, 6 дол. 55·00, купон 1·85, 4 проц. прем. дол. 45·00, 7 стабіл. 368·00, купон 83·04, 4 проц. поз. консолід. 53·75, 54·00, 52·50, 52·75, два ост. сот., 52·35 др.

Збіжжя.

Львів, 8. IV.

За 100 кг. льоко вагон Львів:

Пшениця одн. червона	30·50—30·75
Пшениця збір. червона	29.75—30·00
Пшениця одн. біла	30·25—30·50
Пшениця зб. біла	29·50—29·75
Жито штандарт І.	24·75—25·00
Жито шт. II.	24·50—24·75
Ячмінь одн.	25.25—25·50
Ячмінь на живо	23.75—24.00
Ячмінь паст.	22.75—23.00
Овес шт. I. незадош.	23.25—23·50
Овес шт. I. А легко зад.	22.50—22.75
Овес шт. II. незадош.	22.50—22·75
Овес шт. II. А легко зад.	21.75—22·25
Мука пшенич. разова до 95%,	33.75—34·00
Мука житна разова 0-95%,	31·00—31·25

Інші курси незмінені.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 8. квітня ц. р. кооперативам платить за льоко Львів:

1 кг. масла десерового бльок. без опакування	2.95 зол
1 кг. масла десеров. бочкове включно з бочк. опакуван.	3.00 „
1 кг. масла експ. платить з експ. опакув. включно дефінітивно	3·20 „
молоко від 11. I. ц. р. . .	0.16—0·17 „
копа яєць	2·80—2·90 „

Тенденція на масло та молоко вдержана, на яйця знижкова.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 8. IV. ц. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, льоко подвіря птахомасарні „М. С." у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Індички I. кл., добре ужисвені, повногруді товсті	1.40 зол.
Курки молоді I. кл. товсті без запинку на ногах від 1.80 кг. вгору	1.20 „

Слабших сортів від вище поданих не приймає.

ОПОВІСТКИ.

Подяка. Українське Краєве Т-во Охорони Дітей і Опіки над молодю у Львові складає цією дорогою щиру подяку всім, що причинилися до збогачення програми **Вечора весняних мельодій і строїв**, зокрема Хв. Дирекції Вищого Музичного Інституту ім. Лисенка, Вп. диригентові, проф. Колессі, Вп. проф. М. Байдовій, Вп. Л. Деркачевій, Вп. Паням В. Цісиковій, Р. Согоровій, О. Березовському та А. Гумецькому і всім Вп. Орхестрантам за мистецьке виконання музичної частини; Вп. Лесі Кривіцькій і Я. Масляковій за декламації; Вп. Паням К. Барвінській, Г. Коритківній, Крілликівній, І. Шухевичівній, та О. Зеленій за участь у ревії мод; та Вп. М. Зеленій, фірмам Хром, Мак, Мак, Базар і Думин за виставлення своїх виробів і товарів, а вже зокрема Вп. О. Остаповичевій (Малецького 10) за експоновання прегарних моделів суконь і плащів.

Шкабрій Михайло в Станиславові замість квітів на могилу бл. п. проф. Степана Каплюка, найвірнішого товариша зі шкільної лавки. Жертва зложена до Кружка „Рідної Школи" ім. М. Шашкевича в Станиславові.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". В друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.